

Fundamentalna financijska analiza poduzeća Liburnia d.d.

Josić, Josip

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Tourism and Hospitality Management / Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:191:910183>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Tourism and Hospitality Management - Repository of students works of the Faculty of Tourism and Hospitality Management](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
Sveučilišni prijediplomski studij

JOSIP JOSIĆ

**FUNDAMENTALNA FINANCIJSKA ANALIZA PODUZEĆA
LIBURNIA D.D.**

FUNDAMENTAL FINANCIAL ANALYSIS OF LIBURNIA D.D.

Završni rad

Opatija, rujan 2023.

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
Sveučilišni prijediplomski studij
Poslovna ekonomija u turizmu i ugostiteljstvu
Studijski smjer: Menadžment u hotelijerstvu

**FUNDAMENTALNA FINANCIJSKA ANALIZA PODUZEĆA
LIBURNIA D.D.**

FUNDAMENTAL FINANCIAL ANALYSIS OF LIBURNIA D.D.

Završni rad

Kolegij: **Financijska efikasnost
razvojnog programa**

Student: **Josip Josić**

Mentor: **Izv. prof. dr.sc.Siniša
Bogdan**

Matični broj: **ps24823/19**

Opatija, rujan 2023.

SVEUČILIŠTE U RIJECI UNIVERSITY OF RIJEKA
FAKULTET ZA MENADŽMENT U TURIZMU I UGOSTITELJSTVU
FACULTY OF TOURISM AND HOSPITALITY MANAGEMENT
OPATIJA, HRVATSKA CROATIA

IZJAVA O AUTORSTVU RADA I O JAVNOJ OBJAVI OBRANJENOG ZAVRŠNOG RADA

JOSIP JOSIĆ

ps24823/19

FUNDAMENTALNA FINANCIJSKA ANALIZA PODUZEĆA LIBURNIA D.D.

Izjavljujem da sam ovaj rad samostalno izradio, te da su svi dijelovi rada, nalazi ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima, bilo da su u pitanju knjige, znanstveni ili stručni članci, Internet stranice, zakoni i sl. u radu jasno označeni kao takvi, te navedeni u popisu literature.

Izjavljujem da kao student–autor završnog rada, dozvoljavam Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci da ga trajno javno objavi i besplatno učini dostupnim javnosti u cjelovitom tekstu u mrežnom digitalnom repozitoriju Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci.

U svrhu podržavanja otvorenog pristupa završnim radovima trajno objavljenim u javno dostupnom digitalnom repozitoriju Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci, ovom izjavom dajem neisključivo imovinsko pravo iskorištavanja bez sadržajnog, vremenskog i prostornog mog završnog rada kao autorskog djela pod uvjetima *Creative Commons* licencije CC BY Imenovanje, prema opisu dostupnom na <http://creativecommons.org/licenses/>.

U Opatiji, 11.09.2023

Potpis studenta

Sažetak

U ovom radu obrađena je fundamentalna financijska analiza hotelskog poduzeća Liburnia d.d.. Ista predstavlja jednu od vodećih hotelskih grupacija na Kvarneru, te je kao takva interesantna za analizu. Rezultati ovog rada doprinijet će razumijevanju financijske uspješnosti navedenog poslovnog subjekta jednako kao i razumijevanju njegove buduće poslovne perspektive. U ovom radu istaknut je značaj financijskih izvještaja prilikom provođenja financijske analize, te su na jednak istaknuti i analizirani financijski pokazatelji poslovanja poduzeća. Fundamentalna analiza poduzeća Liburnia d.d. provedena je u prethodnom trogodišnjem razdoblju (2020.-2022.) kako bi se iz iste izvukli zaključci vezani uz poslovanje poduzeća za vrijeme i nakon pandemije koronavirusa. U radu su istaknuti zaključci koji ukazuju na koji način se Liburnia d.d. nosila s izazovima poput pada broja noćenja turista i općenito turističkih kretanja u svijetu. Temeljem provedene financijske analize generirali su se zaključci vezani uz: upravljanje određenom imovinom i obvezama, stanje likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti, te profitabilnosti. Tokom izrade rada konzultirana je raznovrsna literatura iz područja financija jednako kao i financijski podaci dostupni na službenim stranicama Zagrebačke burze na kojoj kotiraju dionice poslovnog subjekta Liburnia d.d..

Ključne riječi: fundamentalna financijska analiza; financijski izvještaji; Liburnia

Sadržaj

UVOD	1
1. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	3
1.1. Svrha financijskih izvještaja	4
1.2. Vrste financijskih izvještaja	6
1.2.1. Bilanca	7
1.2.2. Račun dobiti i gubitka.....	12
1.2.3. Izvještaj o novčanom toku	14
1.2.4. Izvještaj o promjeni kapitala	16
2. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	18
2.1. Pokazatelji likvidnosti	20
2.2. Pokazatelji zaduženosti	22
2.3. Pokazatelji aktivnosti	23
2.4. Pokazatelji ekonomičnosti	23
2.5. Pokazatelji profitabilnosti	24
2.6. Pokazatelji investiranja	25
3. LIBURNIA RIVIERA HOTELI D.D.	26
3.1. Informacije o poduzeću	26
4.2. Horizontalna i vertikalna analiza trogodišnje bilance Liburnia d.d.	28
4.3. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	33
4.3. Financijski pokazatelji likvidnosti	36
4.5. Pokazatelji zaduženosti	37
4.6. Pokazatelji obrtaja i dana naplate	37
4.7. Pokazatelji uspješnosti	38
ZAKLJUČAK	39
BIBLIOGRAFIJA	40

UVOD

Financijski pokazatelji poduzeća su izuzetno važni jer omogućuju procjenu uspješnosti poslovanja, uključujući profitabilnost, likvidnost, solventnost i efikasnost. Oni pružaju informacije koje pomažu menadžerima, investitorima i dioničarima o ocjeni financijskog zdravlja poduzeća i donošenju informiranih odluka o financijskom upravljanju. Također, financijski pokazatelji pomažu u upravljanju rizikom, jer pružaju uvid u financijsko stanje poduzeća, te mogu upozoriti na potencijalne probleme i rizike. Pokazatelji likvidnosti, poput omjera trenutne likvidnosti i brzog omjera, pomažu u praćenju sposobnosti poduzeća da podmiri kratkoročne obveze, dok pokazatelji solventnosti daju informacije o sposobnosti poduzeća da podmiri dugoročne obveze. Na temelju tih pokazatelja, menadžeri mogu utvrditi profitabilne aktivnosti i usmjeriti resurse prema njima. Investitori i dioničari koriste pokazatelje kako bi procijenili vrijednost poduzeća i donijeli odluku o ulaganju ili zadržavanju svojih investicija. Osim toga, financijski pokazatelji omogućuju praćenje poslovnog napretka poduzeća tijekom vremena. Redovito praćenje tih pokazatelja omogućuje otkrivanje trendova, usporedbu rezultata s prethodnim razdobljima i postavljanje ciljeva za buduće poslovanje. To pomaže u identificiranju snaga i slabosti poduzeća te prilagođavanju poslovnih strategija kako bi se postigli željeni rezultati. Konačno, financijski pokazatelji služe kao važan alat za komunikaciju s dionicima poduzeća. Oni pružaju objektivne informacije o financijskom stanju poduzeća i njegovim performansama, što je ključno za uspostavljanje povjerenja s investitorima, kreditorima, dobavljačima i ostalim zainteresiranim stranama.

Prilikom pisanja rada korištena je metoda analize na primjeru poduzeća Liburnia Riviera Hoteli d.d. Također, korištena je induktivna metoda u kojoj se na temelju pojedinačnih konkretnih slučajeva dolazi do općih zaključaka. U teorijskom prikazu korištena je deskriptivna analiza. Pri pisanju ovog završnog rada korišteni su uglavnom sekundarni izvori podataka kao što su znanstvena i stručna literatura, te internet izvori iz područja računovodstva, analize i općenito financijskih podataka. Također, korišteni su podatci iz godišnjih financijskih izvještaja poduzeća koji su dostupni na web stranicama Zagrebačke burze. Rad se sastoji od pet dijelova. Prvi dio rada prikazuje financijske izvještaje, objasnit će se svrha financijskih izvještaja, njihov značaj u postupku analize, te će se detaljno opisati različite vrste financijskih izvještaja. Drugi dio rada prikazuje financijske pokazatelje poslovanja, analizirat će se različiti pokazatelji likvidnosti kako bi se procijenila sposobnost poduzeća da podmiri kratkoročne obveze, prikazat će se pokazatelji zaduženosti koji omogućavaju procjenu odnosa između duga i vlasničkog

kapitala poduzeća, analizirat će se pokazatelji aktivnosti koji ukazuju na učinkovitost korištenja imovine i upravljanje zalihama poduzeća, istražiti će se pokazatelji ekonomičnosti kako bi se procijenila efikasnost poslovanja poduzeća i optimizacija resursa, prikazat će se pokazatelji profitabilnosti koji ukazuju na uspješnost poslovanja i generiranje profita poduzeća, analizirat će se pokazatelji investiranja koji pružaju uvid u isplativost ulaganja poduzeća. Treći dio rada pružit će osnovne informacije o poduzeću Liburnia Riviera Hoteli d.d., kao što su povijest, djelatnosti i tržišni položaj, opisat će se metodologija i postupci analize financijskih izvještaja poduzeća, te će se isti usporediti na trogodišnjoj razini. U posljednjem dijelu ovoga rada sumirati će se zaključci proizašli iz prethodnog poglavlja ovoga rada.

Svrha ovog rada je analizirati financijsko stanje i uspješnost poslovanja poduzeća kako bi se stekao cjelovit uvid u njegovu financijsko stanje. Cilj ovoga rada je bio procijeniti profitabilnost, temeljem analize financijskih izvještaja poduzeća Liburnia Riviera Hoteli d.d. unutar 3-godišnjeg razdoblja. To uključuje procjenu bruto i neto marže, povrata na imovinu (ROI) i ostalih relevantnih pokazatelja profitabilnosti. Procijeniti likvidnost i solventnost kako bi se procijenila njegova sposobnost podmirenja kratkoročnih i dugoročnih obveza tijekom istog razdoblja. To bi uključivalo proučavanje omjera likvidnosti i drugih relevantnih pokazatelja. Procijeniti održivost poslovanja što bi uključivalo proučavanje pokazatelja, te identifikaciju mjera za poboljšanje ukupne održivosti. Temeljem navedenog cilja može se ujedno i zaključiti buduća perspektiva poslovnog subjekta Liburnia d.d..

1. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Povijest financijskih izvještaja seže unatrag stoljećima, s razvojem računovodstva kao ključne discipline koja prati financijske transakcije i prikazuje njihovu relevantnost. Financijski izvještaji pružaju uvid u financijsku poziciju, performanse i tokove gotovine tvrtke, omogućujući dionicima da donose informirane odluke o poslovanju. Rani oblici računovodstva datiraju još iz drevnih civilizacija, poput Mezopotamije, Egipta i Rimske Republike, gdje su se vodili zapisi o transakcijama i poslovnim aktivnostima.

Međutim, moderni koncept financijskih izvještaja razvio se tijekom srednjeg vijeka. Dvojno knjigovodstvo, sustav bilježenja transakcija u kojem se koristi debitno-kreditna logika, postao je dominantan u 15. i 16. stoljeću u Italiji. Fra Luca Pacioli, talijanski redovnik i matematičar, objavio je 1494. godine knjigu "Summa de arithmetica, geometria, proportioni et proportionalita", u kojoj je detaljno opisao koncept dvojnog knjigovodstva (Žager i sur., 2008).

Tijekom industrijske revolucije i razvoja modernog kapitalizma, financijski izvještaji postali su sve važniji za poduzeća i njihove dionike. Potreba za transparentnošću i informacijama o financijskom stanju poduzeća rasla je s povećanjem broja dioničkih društava i ulagača. Krajem 19. i početkom 20. stoljeća, javne institucije i vlade počele su propisivati standarde i regulative za financijsko izvještavanje kako bi osigurale dosljednost, transparentnost i usporedivost izvještaja. U Sjedinjenim Američkim Državama osnovana je 1934. godine Komisija za vrijednosne papire i burze (SEC) kako bi regulirala i nadzirala tržište vrijednosnih papira i zahtijevala objavu financijskih izvještaja od javnih poduzeća. Sredinom 20. stoljeća, međunarodna zajednica prepoznala je potrebu za globalno usklađenim standardima financijskog izvještavanja. To je rezultiralo osnivanjem Međunarodnog računovodstvenog standardnog odbora (IASB) 1973. godine, koji je kasnije postao Međunarodni odbor za financijsko izvještavanje (engl. *International Accounting Standards Board* - IASB) (Žager i sur., 2008).

IASB je odgovoran za razvoj Međunarodnih financijskih izvještajnih standarda (engl. *International Financial Reporting Standards* - IFRS), koji se koriste širom svijeta u financijskom izvještavanju javnih poduzeća. IFRS pružaju smjernice o tome kako pripremiti financijske izvještaje kako bi bili transparentni, dosljedni i korisni za dionike.

U posljednjim desetljećima razvijene su i druge inicijative za unapređenje financijskih izvještaja, uključujući poboljšanje kvalitete izvještavanja, povećanje transparentnosti i pružanje dodatnih informacija o rizicima, održivosti i korporativnoj odgovornosti. To je rezultiralo uvođenjem novih standarda, kao što su Međunarodni standardi izvještavanja o održivosti (engl. *Sustainability Reporting Standards*), koji pružaju smjernice za izvještavanje o društveno-ekološkim pitanjima. Digitalna transformacija također je imala utjecaj na financijske izvještaje.

Automatizacija procesa, velike količine podataka i analitika omogućili su napredno izvještavanje i analizu financijskih informacija (Abramović i sur., 2008). Napredak tehnologije, poput blockchain tehnologije, također može imati utjecaj na način na koji se prikupljaju, provjeravaju i prikazuju financijski podaci.

1.1. Svrha financijskih izvještaja

Svrha financijskih izvještaja je pružiti relevantne i pouzdane informacije o financijskom stanju i rezultatima poslovanja tvrtke. Ovi izvještaji omogućuju dioničarima, investitorima, vjerovnicima i drugim zainteresiranim stranama da procijene financijsku performansu i stabilnost tvrtke. Financijski izvještaji pružaju informacije o prihodima, rashodima, dobiti, gubitcima, imovini, obvezama i novčanom toku, omogućavajući tako korisnicima da donose informirane odluke o ulaganju, financiranju ili suradnji s tvrtkom. Također, financijski izvještaji služe kao osnova za ocjenjivanje uspješnosti menadžmenta u upravljanju financijskim resursima te pružaju osnovu za porezno izvještavanje i druge regulatorne obveze.

Oni omogućuju praćenje i evaluaciju financijskih ciljeva, identifikaciju slabih područja, donošenje strategijskih odluka i upravljanje rizicima. Kroz analizu izvještaja, tvrtka može identificirati ključne pokazatelje poslovanja i usmjeriti svoje napore prema postizanju dugoročnog financijskog uspjeha.

Svrha financijskih izvještaja je pružiti sveobuhvatne informacije o financijskom položaju i performansama tvrtke kako bi se omogućilo donošenje informiranih odluka, poboljšala transparentnost, osigurala odgovornost te potaknulo dugoročno održivo poslovanje.

Uz navedene svrhe, financijski izvještaji imaju još nekoliko važnih uloga.

Prvo, financijski izvještaji mogu poslužiti kao osnova za procjenu vrijednosti tvrtke. Potencijalni investitori ili kupci mogu analizirati financijske izvještaje kako bi odredili koliko bi bila vrijedna tvrtka i je li ulaganje u nju isplativo. Ovi izvještaji mogu pružiti ključne informacije o budućem potencijalu rasta, profitabilnosti i financijskoj stabilnosti tvrtke. Drugo, financijski izvještaji su važan alat za ispunjavanje zakonskih obveza. Mnoge zemlje zahtijevaju da poslovni subjekti redovito podnose financijske izvještaje kako bi se osiguralo pridržavanje financijskih propisa i normi. Ovi izvještaji mogu biti podložni reviziji od strane neovisnih revizora kako bi se potvrdila njihova točnost i usklađenost s relevantnim standardima. Konačno, financijski izvještaji mogu pružiti informacije o održivosti i društveno odgovornom poslovanju tvrtke. Ovi izvještaji mogu sadržavati informacije o ekološkim i društvenim aspektima poslovanja, kao što su utjecaj na okoliš, korporativna društvena odgovornost i socijalno-ekonomska pitanja. Ova transparentnost može biti važna za stvaranje povjerenja kod dionika i potrošača te za usklađivanje s regulatornim zahtjevima i standardima održivosti.

Financijski izvještaji imaju širok spektar svrha, uključujući informiranje donositelja odluka, procjenu vrijednosti tvrtke, ispunjavanje zakonskih obveza i promicanje transparentnosti, odgovornosti i održivog poslovanja (Gulin i sur., 2006).

Financijski izvještaji imaju ulogu u poticanju financijske stabilnosti i povjerenja u širu ekonomiju. Kroz objavljivanje točnih i transparentnih informacija o financijskom stanju tvrtki, financijski izvještaji pomažu u smanjenju asimetrije informacija i poboljšanju kvalitete odluka na tržištu. Ovo je posebno važno u kontekstu tržišta kapitala, gdje investitori temelje svoje odluke o ulaganju na dostupnim financijskim informacijama.

Financijski izvještaji također mogu pružiti informacije o gospodarskim trendovima i ekonomskoj situaciji u cjelini. Analiza financijskih izvještaja tvrtki u određenoj industriji može dati uvid u njeno stanje i ukupno zdravlje gospodarstva. Ovi izvještaji mogu biti korisni za donošenje makroekonomskih politika i mjera, kao i za predviđanje gospodarskih kretanja.

Također, financijski izvještaji imaju svrhu pružanja odgovora na zahtjeve i potrebe različitih dionika. Vlasnici tvrtki žele informacije o povratu ulaganja i vrijednosti dionica, dok vjerovnici žele procijeniti sposobnost tvrtke da vraća kredite. Nadalje, zaposlenici i sindikati mogu koristiti financijske izvještaje kako bi procijenili stabilnost tvrtke i pregovarali o uvjetima zapošljavanja. Ova raznolikost interesa zahtijeva financijske izvještaje koji pružaju sveobuhvatne informacije relevantne za svaku grupu dionika. U cjelini, financijski izvještaji imaju mnogostruku svrhu, uključujući podršku donošenju odluka, održavanje stabilnosti

tržišta, pružanje informacija o ekonomskim trendovima i ispunjavanje različitih zahtjeva dionika. Njihova točnost, transparentnost i dostupnost ključni su za postizanje povjerenja i podrške u poslovnom okruženju (Gulin i sur., 2001).

Uz gore navedene svrhe, financijski izvještaji također imaju ulogu u poticanju odgovornog korporativnog upravljanja. Oni pružaju informacije o financijskom performansu i poslovanju tvrtke, što omogućuje dionicima da procijene kako tvrtka upravlja svojim resursima i ostvaruje povrat na ulaganje. Ovo je posebno važno za institucionalne ulagače i dioničke fondove koji žele osigurati da tvrtke u koje ulažu pridržavaju visoke standarde transparentnosti, etičnosti i upravljanja rizicima. Financijski izvještaji također mogu poslužiti kao sredstvo za praćenje usklađenosti s regulatornim zahtjevima.

Tvrtke su često podložne raznim zakonskim propisima i pravilima u vezi s financijskim izvješćivanjem, poput MSFI ili lokalnih računovodstvenih standarda. Financijski izvještaji omogućuju tvrtkama da pokažu da su ispunile ove obveze i da su usklađene s relevantnim propisima (Gulin i sur., 2006). Također, financijski izvještaji mogu pružiti informacije o likvidnosti i solventnosti tvrtke, što je važno za ocjenu njezine sposobnosti da podmiruje svoje obveze u određenom razdoblju. Vjeroavnici, kao što su banke ili dobavljači, koriste ove informacije kako bi procijenili kreditni rizik i odlučili o davanju kredita ili prodaji na kredit tvrtki.

Financijski izvještaji imaju važnu ulogu u održavanju odgovornog korporativnog upravljanja, praćenju regulatornih zahtjeva i ocjenjivanju financijske održivosti tvrtke. Oni pomažu dionicima da donose informirane odluke, osiguravaju usklađenost s računovodstvenim standardima i pružaju ključne informacije za ocjenu kreditnog rizika.

1.2. Vrste financijskih izvještaja

Postoje četiri osnovne vrste financijskih izvještaja (Žager i sur., 2008):

1. bilanca (bilanca stanja),
2. izvještaj o dobiti i gubitku (izvještaj o rezultatu poslovanja),
3. izvještaj o novčanom toku,
4. izvještaj o promjeni kapitala.

Ove četiri vrste financijskih izvještaja zajedno pružaju cjelovitu sliku financijskog stanja, rezultata poslovanja, novčanog toka i promjena u kapitalu tvrtke.

Bilanca prikazuje financijski položaj tvrtke u određenom trenutku. Ovaj izvještaj prikazuje imovinu tvrtke (kao što su novac, zalihe, nekretnine, oprema), obveze (kao što su dugovi, obveze prema dobavljačima) i vlasnički kapital (kao što su kapital dioničara, zadržana dobit). Bilanca pruža uvid u ukupnu vrijednost imovine tvrtke i način na koji je financirana (Žager i sur., 2008).

Izvještaj o dobiti i gubitcima prikazuje financijske rezultate tvrtke tijekom određenog razdoblja. Ovaj izvještaj pokazuje prihode od prodaje, troškove poslovanja (poput nabave, plaća, troškova marketinga) i neto dobit ili gubitak tvrtke. Izvještaj o dobiti i gubitcima omogućuje analizu profitabilnosti i usporedbu performansi tvrtke tijekom vremena.

Račun dobiti i gubitka, također poznat kao izvještaj o rezultatu poslovanja ili račun dobiti i gubitka, je financijski izvještaj koji prikazuje financijske rezultate tvrtke tijekom određenog razdoblja, obično godine ili kvartala. Ovaj izvještaj pruža pregled prihoda, troškova i neto dobiti ili gubitka tvrtke u tom razdoblju.

1.2.1. Bilanca

Izvještaj o financijskom položaju, poznat i kao bilanca, jedan je od najvažnijih financijskih izvještaja koji pruža informacije o financijskom stanju tvrtke u određenom trenutku. Ovaj izvještaj prikazuje financijske resurse tvrtke, obuhvaćajući njezinu imovinu, obveze i kapital. Sastoji se od nekoliko dijelova koji daju uvid u različite aspekte financijskog položaja tvrtke.

Prvi dio izvještaja o financijskom položaju je dio posvećen imovini tvrtke. Ovaj dio prikazuje sva sredstva koja tvrtka posjeduje i koristi za svoje poslovanje. Imovina se obično klasificira u tri kategorije: dugotrajnu imovinu, kratkotrajnu imovinu i ostalu imovinu. Dugotrajna imovina obuhvaća imovinu koja se očekuje da će trajati dulje od jedne godine, poput zemljišta, zgrada, strojeva, vozila i intelektualnog vlasništva. Kratkotrajna imovina uključuje sredstva koja se očekuju da će biti pretvorena u gotovinu unutar godine dana, kao što su zalihe, potraživanja od kupaca i novac na računu. Ostala imovina može uključivati investicije, dugoročne zajmove i druge slične stavke (Žager i sur., 2008).

Drugi dio izvještaja o financijskom položaju je dio posvećen obvezama tvrtke. Obveze predstavljaju financijske obveze tvrtke prema drugim subjektima. To uključuje kratkoročne obveze koje se očekuju da će biti podmirene u roku od godine dana, poput kratkoročnih kredita, dobavljačkih dugova i plaćanja poreza. Također se prikazuju i dugoročne obveze, koje su dugoročne financijske obveze koje se očekuju da će biti podmirene u roku duljem od godine dana, kao što su dugoročni krediti ili obveznice.

Treći dio izvještaja o financijskom položaju je dio posvećen kapitalu tvrtke. Kapital predstavlja vlasnički interes u tvrtki i prikazuje koliko su vlasnici uložili u tvrtku. To uključuje uplaćeni kapital, rezerve, zadržanu dobit ili gubitak iz prethodnih razdoblja te ostale stavke koje utječu na kapital tvrtke. Bilanca je uravnoteženi izvještaj, što znači da je ukupna vrijednost imovine tvrtke jednaka ukupnoj vrijednosti njezinih obveza i kapitala. Ovo osigurava da sve financijske stavke budu ispravno bilježene i da se održava ravnoteža između izvora sredstava i njihove upotrebe. Nadalje, bilanca pruža korisne informacije o likvidnosti i solventnosti tvrtke.

Na primjer, analizom kratkoročne imovine i kratkoročnih obveza može se procijeniti sposobnost tvrtke da podmiruje svoje kratkoročne financijske obveze. Osim toga, analizirajući omjer duga i vlastitog kapitala može se procijeniti financijska stabilnost tvrtke i njezina sposobnost da podmiruje dugoročne obveze.

Bilanca također pruža uvid u financijsku strukturu tvrtke. Na primjer, analizom omjera imovine i kapitala može se procijeniti koliko tvrtka financira svoje poslovanje vlastitim sredstvima u usporedbi s vanjskim izvorima financiranja. Ovaj omjer može biti važan pokazatelj financijske održivosti i sposobnosti tvrtke da izdrži financijske izazove. Dodatno, bilanca može pružiti uvid u upravljanje resursima i ulaganja tvrtke. Analizom strukture imovine, kao što su zalihe, dugoročna imovina i novčana sredstva, moguće je procijeniti kako tvrtka raspoređuje svoje resurse i koristi ih za ostvarivanje svojih ciljeva.

Ova analiza može pomoći u donošenju odluka o optimizaciji upravljanja resursima i poboljšanju učinkovitosti poslovanja. Izvještaj o financijskom položaju, ili bilanca, pruža sveobuhvatan prikaz financijskog stanja tvrtke. Prikazuje imovinu, obveze i kapital tvrtke te omogućuje analizu likvidnosti, solventnosti, financijske strukture, upravljanja resursima i ulaganja. Bilanca je ključni alat za razumijevanje financijskog položaja tvrtke i donošenje informiranih odluka o poslovanju i investiranju.

Osim glavnih dijelova koji se odnose na imovinu, obveze i kapital, bilanca može sadržavati i dodatne informacije koje pružaju dodatnu dubinu i razumijevanje financijskog položaja

tvrtke. Jedan od tih dijelova može biti bilješke uz financijske izvještaje. Bilješke pružaju dodatne informacije o računovodstvenim politikama koje su primijenjene pri sastavljanju izvještaja, važnim procjenama i pretpostavkama, kao i drugim bitnim informacijama koje nisu izravno prikazane u bilanci. Ove bilješke mogu biti korisne za bolje razumijevanje pozadine i konteksta financijskih podataka prikazanih u bilanci. Također, bilanca može sadržavati i usporedne podatke za prethodne razdoblje. Ovi podaci omogućuju usporedbu financijskog stanja tvrtke s prethodnim godinama ili razdobljima. To pruža uvid u promjene u financijskom položaju tvrtke tijekom vremena i može pomoći u prepoznavanju trendova i razumijevanju dugoročnog razvoja tvrtke. Osim toga, bilanca može sadržavati informacije o događajima nakon bilančnog datuma.

To uključuje informacije o značajnim događajima koji su se dogodili nakon završetka razdoblja za koje se sastavlja izvještaj, ali prije odobravanja izvještaja za objavu. Ove informacije mogu biti važne za ažuriranje i pružanje relevantnih podataka o financijskom položaju tvrtke. Konačno, bilanca može sadržavati i druge dodatne informacije, kao što su informacije o kontroli nad tvrtkom, sudskim sporovima ili ključnim rizicima s kojima se tvrtka suočava. Ove informacije pružaju dodatni kontekst za razumijevanje financijskog položaja tvrtke i mogu biti korisne za donošenje odluka o ulaganju ili upravljanju rizicima (Žager i sur., 2008).

Bilanca kao izvještaj o financijskom položaju tvrtke može sadržavati i dodatne informacije koje pružaju dublje razumijevanje financijskih podataka. To uključuje bilješke, usporedne podatke, informacije o događajima nakon bilančnog datuma i druge relevantne informacije koje doprinose cjelovitijem prikazu financijskog položaja tvrtke. Dvostrani pregled bilance (tablica 1.) je pristup analizi financijskog položaja tvrtke koji koristi koncept dvojnog knjigovodstva. Ovaj pristup omogućuje da se svaka stavka bilance sagleda iz perspektive izvora sredstava (pasiva) i njihove upotrebe (aktiva).

Tablica 1. Primjer dvostrane bilance

AKTIVA	PASIVA
DUGOTRAJNA IMOVINA: -Nekretnine i oprema, -Nematerijalna, financijska i dr.	VLASTITI KAPITAL: -Temeljni(upisani) kapital -Dobit(neisplaćena, zadržana i preraspoređena) -Gubitak
KRATKOTRAJNA IMOVINA: -zalihe -potraživanja -novac i dr.	TUĐI KAPITAL(obveze): -dugoročne obveze -kratkoročne obveze

Na strani aktive bilance nalaze se stavke koje prikazuju imovinu tvrtke. To uključuje dugoročnu imovinu poput zemljišta, zgrada, strojeva, vozila, kao i kratkoročnu imovinu poput zaliha, potraživanja od kupaca i novca na računu. Aktiva prikazuje kako tvrtka koristi svoje resurse za poslovanje. Na strani pasive bilance nalaze se stavke koje prikazuju izvore financiranja imovine tvrtke. To uključuje obveze kao što su kratkoročni krediti, dobavljački dugovi i plaćanja poreza, kao i dugoročne obveze kao što su dugoročni krediti ili obveznice. Pasiva prikazuje kako tvrtka financira svoje poslovanje, tj. odakle dolazi novac koji je korišten za stjecanje imovine. Dvostrani pregled bilance omogućuje da se uoče veze između stavki bilance.

Na primjer, svako povećanje na aktivnoj strani mora biti popraćeno povećanjem na pasivnoj strani bilance i obrnuto. Ova povezanost osigurava ravnotežu između izvora sredstava i njihove upotrebe. Analiza dvostranog pregleda bilance omogućuje dublje razumijevanje financijskog položaja tvrtke. Može pomoći u identifikaciji odnosa između imovine, obveza i kapitala te pružiti uvid u financijsku stabilnost, likvidnost i solventnost tvrtke.

Dvostrani pregled bilance koristi koncept dvojnog knjigovodstva kako bi se stavke bilance sagledale iz perspektive izvora sredstava i njihove upotrebe. Aktiva prikazuje imovinu tvrtke, dok pasiva prikazuje izvore financiranja te imovine. Dvostrani pregled bilance omogućuje bolje razumijevanje financijskog položaja tvrtke i identifikaciju veza između stavki bilance.

Jednostrani pregled bilance (tablica 2.) je pristup analizi financijskog položaja tvrtke koji se fokusira samo na jednu stranu bilance, bilo aktivu ili pasivu, umjesto na njihovu međusobnu povezanost.

Tablica 2. Primjer jednostrane bilance

AKTIVA
Dugotrajna imovina -Nekretnine i oprema, -Nematerijalna, financijska i dr.
Kratkotrajna imovina -Zalihe -Potraživanja Novac i dr.
PASIVA
Vlastiti kapital -Temeljni (upisani) kapital -Dobit

-Gubitak
Tuđi kapital
-Dugoročne obveze
-Kratkoročne obveze

Jednostrani pregled bilance je pristup analizi financijskog položaja tvrtke koji se usredotočuje samo na jednu stranu bilance, bilo aktivu ili pasivu. Analizom aktivne strane bilance, fokus je na imovinu koju tvrtka posjeduje, kao što su nekretnine, oprema, zalihe i potraživanja od kupaca. Analizom pasivne strane bilance, pažnja je usmjerena na izvore financiranja te imovine, kao što su dobavljački dugovi, kratkoročni krediti i dugoročne obveze. Jednostrani pregled bilance omogućuje detaljnije razumijevanje odabrane strane bilance i njenih komponenti.

Analiza aktivne strane bilance pruža uvid u vrste imovine koje tvrtka posjeduje, njihovu vrijednost i strukturu. Analiza pasivne strane bilance omogućuje razumijevanje načina financiranja tvrtke i strukture njenih obveza. Važno je napomenuti da jednostrani pregled bilance može pružiti ograničen uvid u cjelokupni financijski položaj tvrtke. Za cjelovitu analizu, preporučuje se koristiti dvostrani pregled bilance koji uzima u obzir obje strane bilance i njihovu međusobnu povezanost.

Jednostrani pregled bilance može biti koristan za detaljniju analizu određenog aspekta financijskog položaja tvrtke. Na primjer, fokusirajući se samo na aktivnu stranu bilance, može se dublje proučiti imovina tvrtke, njezina struktura i vrijednost. Ova analiza može pomoći u procjeni koliko tvrtka raspolaže sredstvima za podršku svojih operacija i potencijalno identificirati potencijalne izvore konkurentске prednosti, kao i područja koja zahtijevaju poboljšanje.

S druge strane, analiza pasivne strane bilance fokusira se na izvore financiranja imovine tvrtke. Ova analiza može pružiti uvid u načine na koje tvrtka financira svoje aktivnosti, kao i strukturu obveza koje mora platiti. Proučavanje pasivne strane bilance može pomoći u procjeni financijske održivosti tvrtke, njezine sposobnosti da ispuni obveze i prilagodi se promjenama na tržištu. Jednostrani pregled bilance može biti koristan alat za specifične svrhe analize, kao što su procjena likvidnosti tvrtke, procjena upotrebe imovine ili analiza financiranja. Međutim, važno je imati na umu da jednostrani pregled bilance pruža samo ograničen pogled na financijski položaj tvrtke, a cjelovita slika se postiže tek kada se uzmu u obzir obje strane bilance i njihova međusobna povezanost.

1.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun odnosno izvještaj o dobiti i gubitcima je organiziran u nekoliko sekcija koje prikazuju različite vrste prihoda i troškova. Osnovne sekcije uključuju (Žager i sur., 2008):

- **Prihodi od prodaje:** Ova sekcija prikazuje prihode tvrtke od prodaje proizvoda ili usluga. To može uključivati prihode od prodaje robe, prihode od usluga, prihode od najma ili prihode od licenciranja intelektualnog vlasništva.
- **Troškovi prodaje:** Ova sekcija prikazuje troškove direktno povezane s proizvodnjom ili pružanjem usluga. To mogu biti troškovi sirovina i materijala, troškovi radne snage, troškovi proizvodnje ili troškovi distribucije.
- **Troškovi poslovanja:** Ova sekcija prikazuje troškove koji su povezani s općim poslovnim aktivnostima tvrtke. To mogu biti troškovi marketinga, troškovi istraživanja i razvoja, administrativni troškovi, troškovi prodaje i opća administracija.
- **Financijski prihodi i rashodi:** Ova sekcija prikazuje prihode i rashode koji su povezani s financijskim aktivnostima tvrtke. To mogu biti kamate koje tvrtka prima na uloge ili prihodi od dividendi, kao i kamate koje tvrtka plaća na dugove ili druge financijske troškove.

Izvještaj o dobiti i gubitcima prikazuje neto dobit ili gubitak tvrtke za razdoblje. Dobit se izračunava oduzimanjem ukupnih troškova od ukupnih prihoda. Pozitivni rezultat označava dobit, dok negativni rezultat označava gubitak. Izvještaj o dobiti i gubitcima omogućuje analizu financijske performanse tvrtke tijekom vremena. On se može usporediti s prethodnim razdobljima ili s drugim tvrtkama u istoj industriji kako bi se procijenila profitabilnost, efikasnost i trendovi u poslovanju.

Izvještaj o dobiti i gubitcima pruža korisne informacije za donošenje poslovnih odluka. Na primjer, menadžment tvrtke može koristiti ovaj izvještaj kako bi identificirao ključne izvore prihoda i troškova te prilagodio svoje poslovne strategije i ciljeve. Također, izvještaj o dobiti i gubitcima omogućuje investitorima i dionicima da procijene financijsku performansu tvrtke i donose informirane odluke o ulaganju ili zadržavanju svojih investicija (Žager i sur., 2008).

Izvještaj o dobiti i gubitcima također ima važnu ulogu u ispunjavanju regulatornih zahtjeva. Mnoge zemlje zahtijevaju da tvrtke redovito pripremaju i objavljuju ovaj izvještaj kako bi pružile transparentnost svojim dionicima i javnosti. Financijski izvještaji, uključujući izvještaj o dobiti i gubitcima, mogu biti podložni reviziji od strane neovisnih revizora kako bi se

osigurala njihova točnost i usklađenost s računovodstvenim standardima. Izvještaj o dobiti i gubicima je ključni financijski izvještaj koji pruža uvid u financijsku performansu tvrtke tijekom određenog razdoblja. On pruža informacije o prihodima, troškovima i neto dobiti ili gubitku što omogućuje analizu poslovnih rezultata, donošenje informiranih odluka i ispunjavanje regulatornih zahtjeva.

Izvještaj o dobiti i gubicima može se dalje koristiti za različite analize i svrhe (Žager i sur., 2008):

- Analiza marže: Izvještaj o dobiti i gubicima omogućuje analizu marže, što se odnosi na omjer između prihoda i troškova. Kroz ovu analizu, tvrtka može identificirati dijelove poslovanja s visokom maržom i one s niskom maržom te usmjeriti svoje napore na poboljšanje profitabilnosti.
- Planiranje budžeta: Izvještaj o dobiti i gubicima pruža informacije o prošloj financijskoj izvedbi tvrtke, što je važno za planiranje budućih prihoda i rashoda. Na temelju tih podataka, tvrtka može postaviti ciljeve, izraditi budžet i pratiti ostvarenje tijekom vremena.
- Procjena financijske stabilnosti: Izvještaj o dobiti i gubicima omogućuje procjenu financijske stabilnosti tvrtke. Prikazuje neto dobit ili gubitak, što ukazuje na sposobnost tvrtke da generira dobit. Također, analiza prihoda i troškova može pružiti uvid u razinu profitabilnosti i održivost poslovanja.
- Donošenje investicijskih odluka: Investitori mogu koristiti izvještaj o dobiti i gubicima kako bi procijenili financijsku izvedbu tvrtke prije donošenja investicijskih odluka. Analizirajući prihode, troškove i neto dobit ili gubitak, investitori mogu ocijeniti profitabilnost tvrtke, njezin potencijal za rast i povrat na ulaganje.
- Komparativna analiza: Izvještaj o dobiti i gubicima omogućuje komparativnu analizu između različitih razdoblja ili između tvrtki u istoj industriji. Usporedbom financijskih podataka tijekom vremena ili s konkurentima, mogu se identificirati trendovi, usporediti performanse i identificirati ključne uspješne prakse.

Ove dodatne analize i svrhe izvještaja o dobiti i gubicima pomažu tvrtkama, investorima i drugim dionicima u donošenju informiranih odluka, planiranju budućnosti i procjeni financijske performanse.

1.2.3. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku prikazuje priljeve i odljeve gotovine tvrtke tijekom određenog razdoblja. Ovaj izvještaj daje pregled o tome odakle dolazi novac (kao što su prodaja proizvoda, zaduživanje) i kako se troši (kao što su plaćanje dobavljačima, ulaganja u opremu). Izvještaj o novčanom toku pomaže u praćenju likvidnosti tvrtke i njenih sposobnosti da zadovolji svoje financijske obveze.

Izvještaj o novčanom toku je financijski izvještaj koji pruža informacije o priljevima i odljevima gotovine tvrtke tijekom određenog razdoblja. Ovaj izvještaj bilježi sve promjene u novčanim sredstvima tvrtke, što uključuje novac, gotovinu na računima u banci i slična likvidna sredstva. Izvještaj o novčanom toku obično je podijeljen na tri glavne kategorije (Žager i sur., 2008):

1. Operativni novčani tok: Ova kategorija prikazuje novčane tokove koji su izravno povezani s operativnim aktivnostima tvrtke. To uključuje priljeve novca od prodaje proizvoda ili usluga, plaćanja dobavljačima, plaće i naknade radnika, plaćanje poreza, troškove za nabavu materijala i sl. Operativni novčani tok daje uvid u likvidnost tvrtke iz njenih redovitih poslovnih aktivnosti.
2. Investicijski novčani tok: Ova kategorija prikazuje novčane tokove koji proizlaze iz investicijskih aktivnosti tvrtke. To uključuje kupnju ili prodaju dugoročne imovine poput nekretnina, opreme, dionica drugih tvrtki, kao i ulaganja u istraživanje i razvoj. Investicijski novčani tok pruža uvid u kako tvrtka koristi svoje resurse za stvaranje ili održavanje imovine.
3. Financijski novčani tok: Ova kategorija prikazuje novčane tokove koji se odnose na financiranje tvrtke. To uključuje priljeve i odljeve novca povezane s dugovima, izdavanjem ili otkupom dionica, isplatom dividendi dionicima i slično. Financijski novčani tok daje uvid u način na koji je tvrtka financirala svoje aktivnosti i kako se nosi s dugovima i kapitalom.

Izvještaj o novčanom toku omogućuje analizu likvidnosti tvrtke, tj. njezine sposobnosti da zadovolji financijske obveze u određenom razdoblju. Također pomaže u praćenju i predviđanju novčanih tokova, identificiranju izvora i korištenja gotovine te evaluaciji financijske održivosti tvrtke. Dodatno, izvještaj o novčanom toku pruža informacije o promjenama u financijskom

položaju tvrtke kojima se ne može pristupiti iz drugih financijskih izvještaja poput bilance i izvještaja o dobiti i gubicima.

Izvještaj o novčanom toku dalje može imati sljedeće svrhe i primjene (Žager i sur., 2008):

- Planiranje i upravljanje likvidnošću: Izvještaj o novčanom toku omogućuje tvrtki da planira i upravlja svojom likvidnošću. Prateći priljeve i odljeve gotovine, tvrtka može procijeniti je li sposobna podmiriti svoje kratkoročne obveze, isplatiti plaće, izvršiti plaćanja dobavljačima i slično. Na temelju tih informacija, tvrtka može donijeti odluke o upravljanju svojim resursima i financijskim tokovima kako bi osigurala stabilnu likvidnost.
- Procjena financijske održivosti: Izvještaj o novčanom toku omogućuje procjenu financijske održivosti tvrtke. Prati se sposobnost tvrtke da generira dovoljno gotovine za pokrivanje svojih troškova, plaćanje dugova, financiranje rasta i isplatu dividendi. Ovaj izvještaj pruža uvid u dugoročnu financijsku stabilnost i sposobnost tvrtke da održi svoje poslovanje u budućnosti.
- Praćenje efikasnosti upravljanja novčanim tokovima: Izvještaj o novčanom toku omogućuje praćenje efikasnosti upravljanja novčanim tokovima tvrtke. Može se analizirati vrijeme naplate od kupaca, vrijeme plaćanja dobavljačima i druge relevantne pokazatelje kako bi se identificirale mogućnosti za poboljšanje upravljanja novcem. Učinkovito upravljanje novčanim tokovima može smanjiti potrebu za vanjskim financiranjem i poboljšati profitabilnost tvrtke.
- Donošenje investicijskih odluka: Investitori koriste izvještaj o novčanom toku kako bi procijenili financijsku održivost i likvidnost tvrtke prije donošenja investicijskih odluka. Pomaže im razumjeti kako se tvrtka nosi s novčanim tokovima, kako koristi svoju gotovinu i financira svoje aktivnosti. Na temelju tih informacija, investitori mogu procijeniti sigurnost i povratnost svojih ulaganja.

Izvještaj o novčanom toku je stoga ključni alat za praćenje i upravljanje gotovinom, procjenu financijske održivosti i donošenje informiranih investicijskih odluka.

Ovaj izvještaj pruža informacije o priljevima i odljevima gotovine tijekom određenog razdoblja, što omogućuje praćenje i analizu novčanih tokova unutar organizacije. Jedna od svrha izvještaja o novčanom toku je procjena likvidnosti tvrtke. Prateći priljeve i odljeve

gotovine, tvrtka može procijeniti svoju sposobnost da podmiri financijske obveze, plaća dobavljače, isplati plaće i slično. Ovaj izvještaj omogućuje donošenje informiranih odluka o upravljanju novčanim tokovima kako bi se održala stabilna likvidnost. Također, izvještaj o novčanom toku pruža informacije o izvorima i korištenju gotovine unutar tvrtke.

To uključuje operativne aktivnosti, investicijske aktivnosti i financijske aktivnosti. Analizom tih informacija, tvrtka može identificirati načine poboljšanja upravljanja novcem, smanjenja troškova ili povećanja prihoda. Izvještaj o novčanom toku također pomaže u praćenju financijske održivosti tvrtke. Analizom novčanih tokova iz operativnih aktivnosti, investicijskih aktivnosti i financijskih aktivnosti, može se procijeniti koliko je tvrtka profitabilna i koliko je održiva u dugoročnom razdoblju. Ove informacije su važne za investitore i dioničare pri donošenju odluka o ulaganju.

Osim toga, izvještaj o novčanom toku pruža informacije koje se ne mogu pronaći u drugim financijskim izvještajima poput bilance stanja i izvještaja o dobiti i gubitcima. To uključuje informacije o novčanim tokovima iz operativnih aktivnosti, investicijskih aktivnosti i financijskih aktivnosti. Stoga, ovaj izvještaj dopunjuje ostale financijske izvještaje i omogućuje cjelovitiju sliku financijskog stanja i performansi tvrtke. Izvještaj o novčanom toku ima ključnu svrhu u pružanju informacija o novčanim tokovima unutar tvrtke. On pomaže u procjeni likvidnosti, praćenju izvora i korištenja gotovine, analizi financijske održivosti te dopunjuje druge financijske izvještaje.

1.2.4. Izvještaj o promjeni kapitala

Izvještaj o promjeni kapitala prikazuje promjene u vlasničkom kapitalu tvrtke tijekom određenog razdoblja. Ovaj izvještaj prikazuje promjene u kapitalu dioničara, uključujući nove uplate kapitala, povrat kapitala dioničarima, zadržanu dobit i druge priljeve i odljeve kapitala. Izvještaj o promjeni kapitala pruža uvid u promjene u vlasničkoj strukturi tvrtke. Izvještaj o promjeni kapitala je financijski izvještaj koji pruža informacije o promjenama u kapitalu tvrtke tijekom određenog razdoblja.

Ovaj izvještaj pruža uvid u načine na koje se kapital tvrtke mijenja, uključujući ulaganja dioničara, dobit ili gubitak iz razdoblja, isplate dividendi i druge promjene u kapitalu. Jedna od svrha izvještaja o promjeni kapitala je praćenje i prikazivanje promjena u kapitalnoj strukturi tvrtke. To uključuje praćenje ulaganja dioničara, kao što su izdavanje novih dionica ili otkup

vlastitih dionica, te promjene u rezervama tvrtke. Ovaj izvještaj omogućuje razumijevanje kako se kapital tvrtke povećava ili smanjuje tijekom vremena. Također, izvještaj o promjeni kapitala pruža informacije o dobiti ili gubitku tvrtke tijekom razdoblja. To uključuje prihode, troškove, poreze i druge faktore koji utječu na financijski rezultat tvrtke. Ovaj izvještaj omogućuje razumijevanje kako se dobit ili gubitak raspodjeljuju i utječu na kapital tvrtke. Osim toga, izvještaj o promjeni kapitala pruža informacije o isplatama dividendi i drugim promjenama u kapitalu koje se odnose na dioničare. To može uključivati isplate dividendi, povrat kapitala dioničarima ili promjene u vrijednosti dionica koje se drže kao investicija. Ovaj izvještaj omogućuje praćenje kako se kapital tvrtke dijeli ili distribuira među dioničarima (Žager i sur., 2008). Izvještaj o promjeni kapitala pruža cjelovitu sliku o tome kako se kapital tvrtke mijenja tijekom vremena i koje su promjene utjecale na tu promjenu. To omogućuje vlasnicima, investitorima i drugim zainteresiranim stranama da razumiju kako se kapital tvrtke formira, raspodjeljuje i mijenja te kako to utječe na financijsku poziciju tvrtke. Izvještaj o promjeni kapitala ima važnu svrhu u pružanju informacija o promjenama u kapitalu tvrtke. On omogućuje praćenje kapitalne strukture, prikazivanje dobiti ili gubitka, isplate dividendi i druge promjene u kapitalu koje se odnose na dioničare. Isti može pružiti uvid u financijsku stabilnost i održivost tvrtke. Analizirajući promjene u kapitalu tijekom vremena, može se procijeniti koliko tvrtka reinvestira u vlastiti razvoj i rast, koliko novca se izdvaja za isplate dividendi te kako te promjene utječu na ukupni kapital tvrtke. Ove informacije mogu biti važne za donošenje odluka o ulaganju ili procjenu financijske pozicije tvrtke. Također pruža transparentnost i odgovornost prema dioničarima i drugim zainteresiranim stranama. Omogućuje vlasnicima dionica da prate kako se njihova ulaganja razvijaju i kako se kapital tvrtke koristi. Također, investitori, kreditori i regulatorna tijela mogu koristiti ove informacije za procjenu financijskog stanja tvrtke i donošenje informiranih odluka. Izvještaj o promjeni kapitala može biti koristan alat za planiranje budućih kapitalnih aktivnosti. Na temelju informacija o promjenama u kapitalu, tvrtka može procijeniti koliko kapitala će biti potrebno za financiranje budućih projekata, akvizicija ili rasta. Ovaj izvještaj može pomoći u usmjeravanju i planiranju investicija, kako bi se osiguralo adekvatno financiranje i održavanje ravnoteže kapitala tvrtke. Taj izvještaj ima važnu svrhu u pružanju informacija o promjenama u kapitalu tvrtke. On omogućuje praćenje financijske stabilnosti, transparentnost prema dioničarima, planiranje budućih kapitalnih aktivnosti te pružanje informacija za procjenu financijskog stanja tvrtke.

2. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Financijski pokazatelji poslovanja su numerički podaci koji se koriste za analizu financijske performanse i zdravlja poduzeća. Oni pružaju kvantitativne informacije o različitim aspektima poslovanja, kao što su profitabilnost, likvidnost, zaduženost i aktivnost. Evo nekoliko razloga zašto su financijski pokazatelji važni (Peršić i Janković, 2006):

- Procjena performanse: Financijski pokazatelji omogućuju analitičarima da procijene kako se poduzeće izvodi u odnosu na prethodna razdoblja, konkurente ili industrijske prosjeke. Oni pružaju uvid u profitabilnost, rast prihoda, efikasnost poslovanja i druge ključne aspekte poslovanja.
- Donošenje informiranih odluka: Financijski pokazatelji pružaju upravljačkim timovima i investitorima korisne informacije za donošenje informiranih odluka. Na temelju tih pokazatelja, menadžeri mogu identificirati slabosti i snage poslovanja te izvršiti korektivne mjere.
- Praćenje financijske stabilnosti: Financijski pokazatelji pomažu u praćenju financijske stabilnosti poduzeća. Oni mogu otkriti potencijalne probleme, poput prekomjerne zaduženosti ili nedovoljne likvidnosti, koji bi mogli negativno utjecati na dugoročnu održivost poslovanja.
- Komunikacija s dionicima: Financijski pokazatelji pružaju način komunikacije s različitim dionicima, poput investitora, vjerovnika, dobavljača i zaposlenika. Ti pokazatelji pomažu dionicima u razumijevanju financijskog stanja i performansi poduzeća te donošenju informiranih odluka o daljnjem angažmanu.
- Otkrivanje trendova i uzoraka: Analiza financijskih pokazatelja tijekom vremena može otkriti trendove i uzorke u poslovanju. Na primjer, može se primijetiti smanjenje profitabilnosti, povećanje zaliha ili promjene u strukturi prihoda. Takvi trendovi mogu ukazivati na potrebu za promjenama strategija ili procesa kako bi se poboljšala poslovna izvedba.

Financijski pokazatelji su, od vitalne važnosti jer pružaju objektivne, mjerljive i usporediva podatke o financijskom stanju i performansi poduzeća. Oni omogućuju donositeljima odluka da razumiju sadašnje stanje poslovanja, identificiraju trendove i omogućuju jednostavno bolji uvid u poslovanje. Financijski pokazatelji poslovanja su ključni alati za analizu financijske

performanse i zdravlja poduzeća. Oni omogućuju procjenu performanse poduzeća u odnosu na prethodna razdoblja, konkurente i industrijske prosjeke.

Ovi numerički podaci pružaju uvid u ključne aspekte poslovanja, kao što su profitabilnost, likvidnost, zaduženost i aktivnost. Financijski pokazatelji imaju važnu ulogu u donošenju informiranih odluka. Oni pružaju upravljačkim timovima i investitorima relevantne informacije koje su im potrebne za procjenu trenutnog stanja poslovanja. Na temelju tih pokazatelja, menadžeri mogu identificirati slabosti i snage poduzeća te donijeti korektivne mjere za poboljšanje performanse.

Pored toga, financijski pokazatelji pomažu u praćenju financijske stabilnosti poduzeća. Oni otkrivaju potencijalne probleme, kao što su prekomjerna zaduženost ili nedostatak likvidnosti, koji bi mogli negativno utjecati na dugoročnu održivost poslovanja. Pravovremeno prepoznavanje tih problema omogućuje poduzeću da poduzme potrebne korake za minimiziranje rizika i održavanje financijske stabilnosti. Financijski pokazatelji također služe kao sredstvo komunikacije s različitim dionicima poduzeća. Investitori, vjerovnici, dobavljači i zaposlenici oslanjaju se na financijske izvještaje kako bi razumjeli financijsko stanje i performanse poduzeća. Na temelju tih podataka, dionici mogu donositi informirane odluke o daljnjem angažmanu s poduzećem. Analiza financijskih pokazatelja tijekom vremena pomaže u otkrivanju trendova i uzoraka u poslovanju. Na primjer, promjene u profitabilnosti, rast prihoda ili promjene u strukturi troškova mogu ukazivati na potrebu za prilagodbom strategija ili procesa kako bi se poboljšala poslovna izvedba.

Kontinuirano praćenje financijskih pokazatelja omogućuje poduzeću da prepozna te trendove i poduzme odgovarajuće mjere. Sveukupno, financijski pokazatelji su od vitalne važnosti jer pružaju objektivne, mjerljive i usporediva podatke o financijskom stanju i performansu poduzeća. Oni su ključni alati za donošenje informiranih odluka, upravljanje rizicima i postizanje financijske stabilnosti. Također, financijski pokazatelji povećavaju transparentnost poslovanja, jer kroz objavljivanje financijskih izvještaja poduzeća pružaju relevantne informacije svim zainteresiranim stranama (Budimir, 2017).

Zavisno o tome koji dio ili dijelovi poslovanja se analiziraju, financijski pokazatelji se dijele u šest osnovnih skupina. Te skupine su (Budimir, 2017):

- Pokazatelji likvidnosti,
- Pokazatelji zaduženosti,

- Pokazatelji aktivnosti,
- Pokazatelji ekonomičnosti,
- Pokazatelji profitabilnosti,
- Pokazatelji investiranja.

Kroz analizu financijskih pokazatelja, poduzeća mogu identificirati svoje snage i slabosti te usmjeriti svoje napore na poboljšanje ključnih područja. Na primjer, ako se utvrdi da je profitabilnost niska u odnosu na industrijske standarde, poduzeće može provesti mjere za smanjenje troškova ili povećanje prihoda kako bi poboljšalo svoju financijsku izvedbu. Uz to, financijski pokazatelji su važni i za vanjske dionike, kao što su investitori ili vjerovnici, koji koriste ove informacije kako bi procijenili vrijednost poduzeća i njegovu sposobnost ispunjenja financijskih obveza. Kvalitetni financijski pokazatelji mogu povećati povjerenje investitora i privući potencijalne partnere ili financiranje za daljnji razvoj poslovanja. Oni pružaju temelj za dugoročno planiranje i strategiju poduzeća. Na temelju analize financijskih podataka, poduzeće može identificirati trendove, predvidjeti buduće izazove i prilagoditi svoje strategije kako bi postiglo svoje ciljeve. Radi se o segmentima poslovanja koji su od suštinske važnosti jer pružaju objektivne i kvantitativne podatke o financijskom stanju i performansi poduzeća. Oni omogućuju donošenje informiranih odluka, praćenje rizika, komunikaciju s dionicima i usmjerenje na poboljšanje poslovanja. Bez financijskih pokazatelja, bilo bi teško procijeniti uspješnost poslovanja i planirati buduće korake.

2.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti su financijski pokazatelji koji pružaju informacije o sposobnosti poduzeća da podmiri svoje kratkoročne financijske obveze. Oni se koriste za procjenu likvidnosti i solventnosti poduzeća te ukazuju na njegovu sposobnost da pravovremeno izvrši plaćanja dobavljačima, vjerovnicima i ostalim obveznicima.

Jedan od osnovnih pokazatelja likvidnosti je omjer likvidnosti (engl. *current ratio*). On se dobiva dijeljenjem ukupne imovine poduzeća sa ukupnim obvezama. Ovaj omjer mjeri koliko imovine poduzeće ima na raspolaganju za pokriće svojih obveza u narednom razdoblju. Općenito, viši omjer likvidnosti ukazuje na bolju likvidnost poduzeća jer veća imovina pokriva veći iznos obveza.

Drugi važan pokazatelj likvidnosti je omjer brze likvidnosti (engl. *quick ratio*). Ovaj omjer mjeri sposobnost poduzeća da podmiri svoje obveze koristeći samo najlikvidniju imovinu, poput gotovine, kratkoročnih ulaganja i potraživanja od kupaca. Omjer brze likvidnosti daje bolji uvid u trenutnu likvidnost poduzeća jer isključuje manje likvidnu imovinu, poput zaliha. Viši omjer brze likvidnosti ukazuje na veću sposobnost poduzeća da hitno podmiri svoje obveze. Još jedan važan pokazatelj likvidnosti je vrijeme naplate potraživanja (engl. *Days Sales Outstanding* - DSO). Ovaj pokazatelj mjeri prosječno vrijeme koje poduzeću treba da pretvori svoja potraživanja od kupaca u novac. Kraće vrijeme naplate potraživanja ukazuje na bolju likvidnost poduzeća jer brže priljeva gotovine. Uz navedene pokazatelje, tu su i drugi pokazatelji likvidnosti poput omjera zaduženosti dobavljačima, koji mjeri prosječno vrijeme koje poduzeću treba da plati svoje obveze dobavljačima, te omjera zaduženosti kratkoročnim kreditima, koji pruža uvid u razinu kratkoročnog zaduženja poduzeća u odnosu na njegovu likvidnost. Sve ove pokazatelje likvidnosti važno je redovito pratiti kako bi se osigurala adekvatna likvidnost i solventnost poduzeća. Likvidnost je ključna za održavanje redovnih operacija, pravovremeno izvršavanje plaćanja i izgradnju povjerenja s dobavljačima i vjerovnicima. Proučavanje pokazatelja likvidnosti pomaže menadžerima u identifikaciji potencijalnih problema u upravljanju likvidnošću i poduzimanju odgovarajućih mjera za poboljšanje situacije (Baica, 2017). Na primjer, ako su pokazatelji likvidnosti niski, to može ukazivati na potrebu za smanjenjem zaliha ili poboljšanjem upravljanja potraživanjima od kupaca kako bi se ubrzala naplata. Također, poduzeće može razmotriti pregovaranje boljih uvjeta plaćanja s dobavljačima kako bi osiguralo veću fleksibilnost u upravljanju likvidnošću.

Pokazatelji likvidnosti također su važni za investitore i vjerovnike koji procjenjuju financijsko zdravlje poduzeća prije nego što donesu odluku o ulaganju ili odobravanju kredita. Visoka likvidnost poduzeća pruža sigurnost da će poduzeće biti u mogućnosti izvršiti svoje financijske obveze, što povećava povjerenje dionika i olakšava pristup potencijalnim izvorima kapitala.

Upravljanje likvidnošću je vitalno za održavanje stabilnosti poslovanja i izgradnju dugoročne financijske održivosti. Nedostatak likvidnosti može dovesti do kašnjenja u plaćanjima, gubitka povjerenja dobavljača i vjerovnika, te čak do insolventnosti i financijskog kolapsa poduzeća. Stoga je praćenje i analiza pokazatelja likvidnosti ključna za pravovremeno prepoznavanje potencijalnih problema i poduzimanje odgovarajućih koraka za održavanje stabilne likvidnosti. Pokazatelji likvidnosti pružaju vrijedne informacije o sposobnosti poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze.

Oni su važni alati za upravljanje likvidnošću, procjenu financijskog zdravlja, privlačenje investitora i vjerovnika te održavanje stabilnosti poslovanja. Praćenje i analiza pokazatelja likvidnosti omogućuju poduzeću da donese informirane odluke i poduzme potrebne korake kako bi osiguralo svoju likvidnost i financijsku održivost.

2.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti su financijski pokazatelji koji pružaju informacije o financijskoj strukturi poduzeća i njegovoj sposobnosti da podmiri dugoročne obveze. Oni se koriste za procjenu razine zaduženosti poduzeća, odnosno koliko se poduzeće oslanja na dug kako bi financiralo svoje aktivnosti i poslovanje. Jedan od osnovnih pokazatelja zaduženosti je omjer zaduženosti (debt ratio). Ovaj omjer se dobiva dijeljenjem ukupnih dugoročnih obveza poduzeća sa ukupnom imovinom. Omjer zaduženosti pokazuje udio dugoročnih obveza u ukupnoj imovini poduzeća. Viši omjer zaduženosti može ukazivati na veći rizik i veću ovisnost poduzeća o dugovima (Vašiček, 2009). Drugi važan pokazatelj zaduženosti je omjer zaduženosti kapitalom (debt-to-equity ratio).

Ovaj omjer se dobiva dijeljenjem ukupnih dugoročnih obveza poduzeća sa ukupnim kapitalom. Omjer zaduženosti kapitalom pokazuje omjer vlastitog kapitala i vanjskog duga u strukturi financiranja poduzeća. Viši omjer zaduženosti kapitalom može ukazivati na veću financijsku polugu i veći rizik za dioničare. Dodatni pokazatelji zaduženosti uključuju omjer dugoročnih obveza u ukupnoj imovini, omjer kratkoročnih obveza u ukupnoj imovini te omjeri pokrivenosti kamatama. Ovi pokazatelji pružaju dodatne informacije o financijskoj strukturi poduzeća i njegovoj sposobnosti da redovito plaća kamate na svoje dugove.

Analiza pokazatelja zaduženosti omogućuje razumijevanje financijskog rizika poduzeća, njegove sposobnosti da održi svoje financijske obveze i upravlja dugom. Previsoka zaduženost može dovesti do povećanog financijskog opterećenja, veće ovisnosti o kamatnim stopama i smanjene sposobnosti za ulaganja i rast. Međutim, treba napomenuti da optimalna razina zaduženosti može varirati ovisno o industriji i specifičnim karakteristikama poduzeća. U nekim industrijama je prihvatljivo imati veću razinu zaduženosti, dok u drugima može biti preferirano imati nižu razinu zaduženosti radi smanjenja financijskog rizika.

2.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti, poznati i kao pokazatelji obrtaja, su financijski pokazatelji koji pružaju informacije o učinkovitosti s kojom poduzeće koristi svoje resurse u generiranju prihoda. Oni se koriste za analizu različitih aspekata poslovanja, uključujući upravljanje zalihama, naplatu potraživanja od kupaca, upravljanje dugovima i korištenje imovine. Jedan od najčešće korištenih pokazatelja aktivnosti je omjer obrta zaliha (inventory turnover ratio). Ovaj omjer se dobiva dijeljenjem ukupne prodaje poduzeća s prosječnim saldom zaliha. Omjer obrta zaliha mjeri koliko puta se zalihe poduzeća rotiraju u određenom razdoblju. Viši omjer obrta zaliha obično ukazuje na veću učinkovitost u upravljanju zalihama, dok niži omjer može ukazivati na probleme poput prekomjernih zaliha ili usporenog okretanja zaliha. Drugi važan pokazatelj aktivnosti je prosječno vrijeme naplate potraživanja (days sales outstanding - DSO) (Budimir, 2017). Ovaj pokazatelj mjeri prosječno vrijeme koje je poduzeću potrebno da naplati svoja potraživanja od kupaca. Kraće vrijeme naplate potraživanja obično ukazuje na bolju likvidnost i učinkovitije upravljanje naplatom od kupaca.

Pokazatelji aktivnosti također uključuju prosječno vrijeme plaćanja dobavljačima (days payable outstanding - DPO) koji mjeri prosječno vrijeme koje poduzeću treba da plati svoje obveze dobavljačima. Kraće vrijeme plaćanja dobavljačima može ukazivati na bolje upravljanje likvidnošću i mogućnost iskorištavanja povoljnijih uvjeta plaćanja.

Ostali pokazatelji aktivnosti uključuju omjer obrta imovine (asset turnover ratio), koji mjeri koliko prihoda generira poduzeće na temelju uložene imovine, te omjer obrta kapitala (capital turnover ratio), koji mjeri koliko prihoda generira poduzeće na temelju uloženog kapitala. Analiza pokazatelja aktivnosti omogućuje poduzeću da identificira područja gdje se resursi mogu bolje iskoristiti, kao i područja gdje postoje potencijalni problemi. Na primjer, niski omjer obrta zaliha može ukazivati na probleme u upravljanju zalihama ili spor prodajni ciklus. Analiza pokazatelja aktivnosti također može pomoći poduzeću u postavljanju ciljeva za poboljšanje učinkovitosti.

2.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti su financijski pokazatelji koji pružaju informacije o efikasnosti s kojom poduzeće koristi svoje resurse u proizvodnji dobara i usluga. Oni se koriste

za analizu troškova, produktivnosti i profitabilnosti poduzeća te za identifikaciju potencijalnih područja poboljšanja. Važan pokazatelj ekonomičnosti je omjer produktivnosti rada. Ovaj omjer se dobiva dijeljenjem ukupnih prihoda od prodaje s ukupnim brojem radnih sati. Omjer produktivnosti rada mjeri koliko prihoda se generira po radnom satu. Viši omjer produktivnosti rada ukazuje na veću produktivnost radne snage i bolje iskorištenje radnih resursa. Pokazatelji ekonomičnosti također uključuju omjer materijalnih troškova (material cost ratio), omjer troškova rada (labor cost ratio) i omjer troškova energije (energy cost ratio). Ovi pokazatelji pružaju informacije o učinkovitosti upravljanja materijalima, radnom snagom i energijom u proizvodnom procesu. Analiza pokazatelja ekonomičnosti omogućuje poduzeću da identificira područja s visokim troškovima ili slabom produktivnošću te poduzme mjere za smanjenje troškova, poboljšanje učinkovitosti i povećanje profitabilnosti (Budimir, 2017). Primjerice, analiza pokazatelja ekonomičnosti može ukazivati na potrebu za optimizacijom proizvodnih procesa, smanjenje otpada, automatizaciju ili restrukturiranje radne snage.

Osim toga, pokazatelji ekonomičnosti su važni i za usporedbu s drugim poduzećima u istoj industriji kako bi se utvrdila konkurentna pozicija i identificirale najbolje prakse. Poduzeća koja postižu visoku ekonomičnost obično imaju prednost u smislu konkurentne cijene, veće profitabilnosti i održivosti na tržištu.

2.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti su financijski pokazatelji koji pružaju informacije o sposobnosti poduzeća da generira dobit u odnosu na svoje prihode, troškove i imovinu. Oni se koriste za analizu financijske performanse poduzeća te za procjenu njegove profitabilnosti i održivosti. Važan pokazatelj profitabilnosti je neto profitna marža (net profit margine). Ovaj pokazatelj se dobiva dijeljenjem neto dobiti poduzeća s ukupnim prihodom od prodaje. Neto profitna marža mjeri koliko postotaka prihoda ostaje kao neto dobit nakon oduzimanja svih troškova. Viša neto profitna marža obično ukazuje na veću profitabilnost poduzeća.

Također važan pokazatelj profitabilnosti je povrat na imovinu (return on assets - ROA). Ovaj pokazatelj se dobiva dijeljenjem neto dobiti s prosječnom imovinom poduzeća. ROA mjeri koliko postotaka dobiti se generira na temelju uložene imovine. Viši ROA ukazuje na bolje korištenje imovine i veću profitabilnost. Pokazatelji profitabilnosti također uključuju povrat na kapital (return on equity - ROE), koji mjeri koliko postotaka dobiti se generira na temelju

uloženog vlastitog kapitala, te bruto profitnu maržu (gross profit margin), koja mjeri koliko postotaka prihoda ostaje nakon oduzimanja troškova prodaje. Ostali važni pokazatelji profitabilnosti uključuju bruto dobit (gross profit), operativnu dobit (operating profit) i dobit prije kamata i poreza (earnings before interest and taxes - EBIT). Ti pokazatelji pružaju detaljniji uvid u profitabilnost poduzeća, uzimajući u obzir različite troškove i prihode (Budimir, 2017). Analiza pokazatelja profitabilnosti omogućuje poduzeću da procijeni uspješnost svog poslovanja, efikasnost u generiranju dobiti te uspoređi svoju profitabilnost s drugim poduzećima u istoj industriji. Također pomaže u identifikaciji potencijalnih problema u poslovanju, kao što su visoki troškovi, niska marža ili slab povrat na uloženi kapital.

Na temelju tih analiza poduzeće može donijeti strategijske odluke za poboljšanje profitabilnosti, kao što su smanjenje troškova, povećanje efikasnosti ili diversifikacija proizvoda i usluga.

2.6. Pokazatelji investiranja

Pokazatelji investiranja su financijski pokazatelji koji pružaju informacije o tome kako poduzeće koristi svoje resurse za ulaganja i stvaranje dodane vrijednosti. Oni se koriste za analizu investicijske aktivnosti poduzeća i procjenu efikasnosti upravljanja imovinom. Kao osnovni pokazatelj investiranja spominje se povrat na uloženi kapital (return on investment - ROI). Ovaj pokazatelj se dobiva dijeljenjem neto dobiti s uloženim kapitalom. ROI mjeri koliko postotaka dobiti se generira na temelju uloženog kapitala. Viši ROI obično ukazuje na uspješnije ulaganje kapitala i veću efikasnost investicija. Pokazatelji investiranja također uključuju vlastitu stopu povrata (internal rate of return - IRR), koja se koristi za mjerenje efikasnosti i isplativosti pojedinačnih projekata ili investicija, te razdoblje povrata ulaganja (payback period), koje mjeri vrijeme potrebno da se povrate uložena sredstva kroz ostvarenu dobit. Ostali pokazatelji investiranja mogu uključivati omjer ulaganja u odnosu na prihode (investment-to-revenue ratio), omjer troškova ulaganja u odnosu na dobit (investment-to-profit ratio) i omjer ulaganja u odnosu na imovinu (investment-to-assets ratio). Ti pokazatelji pružaju dodatne informacije o efikasnosti investiranja i uspješnosti upravljanja ulaganjima (Budimir, 2017). Analiza pokazatelja investiranja omogućuje poduzeću da procijeni uspješnost svojih investicijskih aktivnosti, identificira profitabilne projekte i donese odluke o budućim ulaganjima. Također pomaže u usporedbi s drugim poduzećima u istoj industriji te u

identifikaciji potencijalnih problema u upravljanju investicijama, kao što su niske stope povrata ili dugi povratni periodi.

3. LIBURNIA RIVIERA HOTELI D.D.

Liburnia Riviera Hoteli d.d. je poduzeće smješteno u Hrvatskoj koje se bavi ugostiteljstvom i turizmom. Njihova primarna djelatnost je upravljanje hotelskim objektima i pružanje različitih usluga gostima. Poduzeće Liburnia Riviera Hoteli d.d. posjeduje i upravlja nekolicinu hotela na području Hrvatske, posebno u regiji Kvarnera. Njihovi hoteli se nalaze u popularnim turističkim destinacijama. Svaki hotel u njihovom portfelju pruža različite vrste smještaja, od luksuznih hotela do obiteljskih i budget hotela, kako bi zadovoljio različite potrebe gostiju. Liburnia Riviera Hoteli d.d. se ističe svojom posvećenošću kvalitetnoj usluzi i gostoprimstvu. Njihov cilj je pružiti ugodan boravak i iskustvo gostima, te se trude održavati visoke standarde u pogledu ugostiteljske ponude, održavanja hotela i pružanja dodatnih usluga. Osim hotela, poduzeće može pružati i dodatne usluge kao što su restorani, wellness centri, bazeni, fitness sadržaji i organizacija raznih događanja. Također, Liburnia Riviera Hoteli d.d. može biti uključen i u druge turističke aktivnosti poput organizacije izleta, obilazaka ili sportskih aktivnosti za svoje goste (Liburnia, 2023). Kao ugostiteljsko poduzeće, Liburnia Riviera Hoteli d.d. djeluje u dinamičnom okruženju turizma.

3.1. Informacije o poduzeću

Liburnia Riviera Hoteli d.d. je renomirano poduzeće koje posluje već više od 30 godina na području turizma u Hrvatskoj. Poduzeće ima portfelj luksuznih hotela smještenih u prekrasnim primorskim destinacijama (web stranica www.liburnia.hr) Također, nude raznolike opcije smještaja, uključujući obiteljske hotele i boutique hotele s jedinstvenim dizajnom. Liburnia Riviera Hoteli d.d. stavlja naglasak na visokokvalitetnu uslugu, udobnost i zadovoljstvo gostiju. Nude bogatu ponudu restorana s gastronomskim specijalitetima lokalne kuhinje i međunarodne kuhinje. Poduzeće je poznato po svojim wellness centrima i spa uslugama koje pružaju opuštanje i wellness doživljaj gostima. Također, gosti imaju pristup raznim sportskim sadržajima kao što su fitness centri, teniski tereni i vodeni sportovi. Liburnia Riviera Hoteli

d.d. je prepoznatljiv po svom društveno odgovornom poslovanju. Aktivno sudjeluju u očuvanju okoliša, podržavaju lokalne zajednice i provode inicijative usmjerene na održivi turizam. Poduzeće je steklo brojne nagrade i priznanja za svoju izvrsnost u ugostiteljstvu i turizmu. Njihovi hoteli su dobili visoke ocjene gostiju i preporuke putem različitih platformi za recenzije. Financijski pokazatelji dostupni u Financijskoj agenciji (FINA) prikazani su na slici 1. Liburnia Riviera Hoteli d.d. je imalo pad poslovnih prihoda u 2020. godini, ali je u 2021. uočen rast na prihode veće od 30.000.000,00 EUR (FINA, 2023).

Slika 1. Poslovni prihodi poduzeća Liburnia Riviera Hoteli d.d.

Prema slici 1. može se vidjeti tok veličine poslovnih prihoda tijekom poslovanju u pandemiji koronavirusa, 2020. godine su bili daleko najniži prihodi zbog ograničenosti poslovanja te putovanja turista između ostalog. U sljedećoj tablici prikazani su osnovni elementi bilance Liburnie kroz tri godine te se može vidjeti kretanje veličine imovine i obveza.

Iz tablice 3. vidljivo je da se dugotrajna imovina u trogodišnjem razdoblju smanjivala, kratkotrajna je rasla za otprilike 464%. Kapital i rezerve su se smanjile zbog izdataka za prijašnja razdoblja. Kratkoročne obveze su se smanjile za 5.4 milijuna kuna. Dugoročne obveze su porasle za 140.8 milijuna kuna zbog povećanja posla, većeg obrtaja te primarne djelatnosti koja izaziva kratkoročna i dugoročna ulaganja.

Tablica 3. Prikaz jednostavne bilance poduzeća Liburnia Riviera Hoteli te usporedba '22./'20.

SKRAĆENA BILANCA LIBURNIA D.D.	2020	2021	2022
DUGOTRAJNA IMOVINA	907,833,655.00 HRK	906,289,511.00 HRK	869,717,106.00 HRK
KRATKOTRAJNA IMOVINA	23,265,016.00 HRK	43,715,916.00 HRK	107,961,828.00 HRK
UKUPNA AKTIVA/PASIVA	931,599,989.00 HRK	950,577,451.00 HRK	978,144,437.00 HRK
KAPITAL I REZERVE	608,323,687.00 HRK	517,032,099.00 HRK	512,863,095.00 HRK
DUGOROČNE OBVEZE	183,974,058.00 HRK	297,130,786.00 HRK	324,839,159.00 HRK
KRATKOROČNE OBVEZE	124,838,089.00 HRK	112,263,765.00 HRK	119,470,524.00 HRK

Izvor: autor prema izvještajima sa Zagrebačke burze, Liburnia Riviera Hoteli d.d, 2022. i 2021.

4.2. Horizontalna i vertikalna analiza trogodišnje bilance Liburnia d.d.

U tablici 4. prikazane su promjene bilance 2021. u odnosu na 2020. godinu te apsolutne promjene u postotku. Dugotrajna imovina bila je u blagom padu kroz 2021., a kratkotrajna je zabilježila rast od čak 88% što ukazuje na povećanje obima poslovanja poslije pandemije koronavirusa. Ukupna imovina se povećala za gotovo 19 milijuna kuna u ovom razdoblju.

Tablica 4. Horizontalna analiza aktive bilance, usporedba 2020. i 2021.

AKTIVA	2020	2021	APSOLUTNE PROMJENE	%
DUGOTRAJNA IMOVINA	907,833,655.00 HRK	906,289,511.00 HRK	-1,544,144.00 HRK	-0.2%
NEMATERIJALNA IMOVINA	15,748,150.00 HRK	19,101,960.00 HRK	3,353,810.00 HRK	21%
MATERIJALNA IMOVINA	870,968,717.00 HRK	853,865,609.00 HRK	-17,103,108.00 HRK	-2%
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	7,716,435.00 HRK	24,310,192.00 HRK	16,593,757.00 HRK	215%
POTRAŽIVANJA	-	-	-	-
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-	-	-	-
KRATKOTRAJNA IMOVINA	23,265,016.00 HRK	43,715,916.00 HRK	20,450,900.00 HRK	88%
ZALIHE	3,239,639.00 HRK	4,079,833.00 HRK	840,194.00 HRK	26%
POTRAŽIVANJA	7,947,388.00 HRK	24,425,819.00 HRK	16,478,431.00 HRK	207%
KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	16.32 HRK	-	-16.32 HRK	-
NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	12,061,669.00 HRK	15,210,264.00 HRK	3,148,595.00 HRK	26%
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	501,318.00 HRK	572,024.00 HRK	70,706.00 HRK	14%
UKUPNO AKTIVA	931,599,989.00 HRK	950,577,451.00 HRK	18,977,462.00 HRK	2%

Izvor: izradio autor prema izvještajima sa Zagrebačke burze

U tablici 5. obrađena je horizontalna analiza pasive bilance, apsolutne te relativne promjene. Kapital i rezerve su se smanjile s obzirom da je poduzeće poslovalo s gubitkom od 160 milijuna kuna. Dugoročne obveze su postupno rasle tijekom razdoblja u iznosu od 62%, što može ukazivati na povećano financiranje investicija ili rasta poduzeća. Kratkoročne obveze su zabilježile pad od 10% što sugerira na adekvatno upravljanje kratkoročnim obvezama. U ovom razdoblju ostvario se gubitak od 161 milijun kuna na koji je utjecao prestanak rada pretežito ugostiteljskih i hotelijerskih poduzeća.

Tablica 5. Horizontalna analiza pasive bilance, usporedba 2020. i 2021.

PASIVA	2020.	2021.	APSOLUTNE PROMJENE	%
KAPITAL I REZERVE	608,323,687.00 HRK	517,032,099.00 HRK	-91,291,588.00 HRK	-15%
TEMELJNI UPISANI KAPITAL	696,074,300.00 HRK	696,074,300.00 HRK	-	-
KAPITALNE REZERVE	-	-	-	-
REZERVE IZ DOBITI	46,530,168.00 HRK	46,513,848.00 HRK	-16,320.00 HRK	-
REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-	-	-
ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	27,105,058.00 HRK	-133,862,731.00 HRK	-160,967,789.00 HRK	-594%
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-161,385,839.00 HRK	-91,693,318 HRK	69,692,521.00 HRK	-43%
DUGOROČNE OBVEZE	183,974,058.00 HRK	297,130,786.00 HRK	113,156,728.00 HRK	62%
KRA TKOROČNE OBVEZE	124,838,089.00 HRK	112,263,765.00 HRK	-12,574,324.00 HRK	-10%
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	1,987,162.00 HRK	2,752,844.00 HRK	765,682.00 HRK	39%
UKUPNO PASIVA	931,599,989.00 HRK	950,577,451.00 HRK	18,977,462.00 HRK	2%

Izvor: autor prema izvještajima sa Zagrebačke burze

Aktiva bilance Liburnie d.d. u tablici 6. pokazuje odnos imovine 2022. na 2021.godine. U ovom dvogodišnjem razdoblju poduzeće je doživjelo pozitivnije promjene s otvaranjem hotela te početkom uobičajenog rada. Dugotrajna imovina smanjila se za 4%, a kratkotrajna je porasla za 147% odnosno 64.25 milijuna kuna. Ukupno se imovina povećala za 3%.

Tablica 6. Horizontalna analiza aktive bilance, usporedba 2021. i 2022.

AKTIVA	2021	2022	APSOLUTNE PROMJENE	%
DUGOTRAJNA IMOVINA	906,289,511.00 HRK	869,717,106.00 HRK	-36,572,405.00 HRK	-4.0%
NEMATERIJALNA IMOVINA	19,101,960.00 HRK	19,403,094.00 HRK	301,134.00 HRK	2%
MATERIJALNA IMOVINA	853,865,609.00 HRK	806,259,800.00 HRK	-47,605,809.00 HRK	-6%
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	24,310,192.00 HRK	24,322,640.00 HRK	12,448.00 HRK	0%
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	43,715,916.00 HRK	107,961,828.00 HRK	64,245,912.00 HRK	147%
ZALIHE	4,079,833.00 HRK	5,555,744.00 HRK	1,475,911.00 HRK	36%
POTRAŽIVANJA	24,425,819.00 HRK	29,266,422.00 HRK	4,840,603.00 HRK	20%
KRA TKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	-	4.80 HRK	4.80 HRK	-
NOVAC U BANC I BLAGAJNI	15,210,264.00 HRK	73,134,862.00 HRK	57,924,598.00 HRK	381%
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	572,024.00 HRK	465,503.00 HRK	-106,521.00 HRK	-19%
UKUPNO AKTIVA	950,577,451.00 HRK	978,144,437.00 HRK	27,566,986.00 HRK	3%

Izvor: autor prema izvještajima sa Zagrebačke burze

U sljedećoj tablici 7. obrađena je horizontalna analiza pasive bilance 2021. i 2022. godine. Kapital se i u ovom razdoblju smanjio za 1%, preneseni gubitak se povećao za dodatnih 91, 69 milijuna kuna. Dugoročne obveze su porasle za 9%.

Tablica 7. Horizontalna analiza pasive bilance, usporedba 2021. i 2022.

PASIVA	2021	2022	APSOLUTNA PROMJENA	%
KAPITAL I REZERVE	517,032,099.00 HRK	512,863,095.00 HRK	-4,169,004.00 HRK	-1%
TEMELJNI UPISANI KAPITAL	696,074,300.00 HRK	696,074,300.00 HRK	-	0%
KAPITALNE REZERVE	-	-	-	-
REZERVE IZ DOBITI	46,513,848.00 HRK	46,513,848.00 HRK	-	0%
REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-	-	-
ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-133,862,731.00 HRK	-225,556,049.00 HRK	-91,693,318.00 HRK	68%
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-91,693,318.00 HRK	-4,169,004.00 HRK	-	-
DUGOROČNE OBVEZE	297,130,786.00 HRK	324,839,159.00 HRK	27,708,373.00 HRK	9%
KRA TKOROČNE OBVEZE	112,263,765.00 HRK	119,470,524.00 HRK	7,206,759.00 HRK	6%
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	2,752,844.00 HRK	6,886,895.00 HRK	4,134,051.00 HRK	150%
UKUPNO PASIVA	950,577,451.00 HRK	978,144,437.00 HRK	27,566,986.00 HRK	3%

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

Na temelju navedenih informacija, mogli bismo izvesti nekoliko zaključaka o poduzeću:

- Rast materijalne imovine i dugotrajne financijske imovine tijekom trogodišnjeg razdoblja ukazuje na povećanje ukupne imovine poduzeća. To može ukazivati na investicije u opremu, zgrade ili druge dugoročne sredstva koja podržavaju rast i razvoj poduzeća.
- Pad kapitala i rezervi u prošloj godini može ukazivati na određene izazove ili gubitke s kojima se poduzeće suočilo. Smanjenje kapitala i rezervi može biti rezultat isplata dividendi, gubitaka iz prethodnih razdoblja ili drugih čimbenika koji su utjecali na financijsko stanje poduzeća.
- Rast zadržane dobiti tijekom trogodišnjeg razdoblja ukazuje na akumuliranje dobiti koja nije podijeljena kao dividenda. To može ukazivati na namjeru poduzeća da koristi te rezerve za buduće investicije ili financiranje rasta.

- Pad zadržane dobiti u prošloj godini može ukazivati na smanjenje profitabilnosti ili povećane troškove koji su smanjili ostvarenu dobit. To može zahtijevati dodatnu analizu kako bi se identificirali uzroci pada i razmotrile moguće korektivne mjere.
- Rast dugoročnih obveza tijekom trogodišnjeg razdoblja ukazuje na povećanje dugoročnog financiranja poduzeća. To može biti rezultat zaduživanja za financiranje investicija, širenje poslovanja ili drugih dugoročnih ciljeva. Važno je pratiti sposobnost poduzeća da upravlja tim dugoročnim obvezama i osigura održivost povratka na ulaganja.

U cjelini, ovi podaci sugeriraju da poduzeće prolazi kroz određene promjene i izazove u svom financijskom stanju. Važno je dalje analizirati financijske izvještaje, identificirati ključne uzroke tih promjena i razmotriti potrebne korake za poboljšanje financijskog rezultata i održivosti poslovanja.

Konačni financijski rezultat kroz obrađeno razdoblje može se vidjeti u tablici 8. Iz ove tablice možemo vidjeti da su se prihodi značajno povećali, više od rasta rashoda te to smanjuje prenesi gubitak, iako je i dalje zabilježen poslovni gubitak. Liburnia d.d. ima negativan trend budući da u sve tri godine ostvaruje gubitak, no relevantno je naglasiti da se gubitak umanjuje.

Tablica 8. Financijski rezultat kroz zadnje tri godine ukratko

FINANCIJSKI REZULTAT	2020	2021	2022
UKUPNI PRIHODI	110,914,378.00 HRK	249,345,981.00 HRK	384,054,523.00 HRK
UKUPNI RASHODI	283,049,375.00 HRK	336,650,696.00 HRK	398,943,349.00 HRK
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-172,134,997.00 HRK	-87,304,715.00 HRK	-14,888,826.00 HRK

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze.

Iz prikazane vertikalne analize iz tablice 9. na kraju ovog trogodišnjeg razdoblja možemo primijetiti da se udio dugotrajne imovine smanjio te iznosi 88.91%, kratkotrajna imovina povećala je svoj udio te iznosi 11.04% od ukupne aktive. Zalihe su povećale svoj udio koji na kraju 2022. Godine iznosi 0.57%. Novac u banci i blagajni je također povećao udio i to za 6.19% u odnosu na 2020. Godinu, a to se odražava na likvidnost i solventnost koju ćemo u nastavku obraditi.

Tablica 9. Vertikalna analiza aktive bilance za 2020., 2021. i 2022. godinu

VERTIKALNA ANALIZA BILANCE	2020	UDIO 2020	2021	UDIO 2021	2022	UDIO 2022
AKTIVA						
DUGOTRAJNA IMOVINA	907,833,655.00 HRK	97.45	906,289,511.00 HRK	95.34	869,717,106.00 HRK	88.91
NEMATERIJALNA IMOVINA	15,748,150.00 HRK	1.69	19,101,960.00 HRK	2.01	19,403,094.00 HRK	1.98
MATERIJALNA IMOVINA	870,968,717.00 HRK	93.49	853,865,609.00 HRK	89.83	806,259,800.00 HRK	82.43
DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	7,716,435.00 HRK	0.83	24,310,192.00 HRK	2.56	24,322,640.00 HRK	2.49
POTRAŽIVANJA	-	-	-	-	-	-
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-	-	-	-	-	-
KRATKOTRAJNA IMOVINA	23,265,016.00 HRK	2.50	43,715,916.00 HRK	4.60	107,961,828.00 HRK	11.04
ZALIHE	3,239,639.00 HRK	0.35	4,079,833.00 HRK	0.43	5,555,744.00 HRK	0.57
POTRAŽIVANJA	7,947,388.00 HRK	0.85	24,425,819.00 HRK	2.57	29,266,422.00 HRK	2.99
KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	16.32 HRK	-	-	-	4.80	-
NOVAC U BANC I BLAGAJNI	12,061,669.00 HRK	1.29	15,210,264.00 HRK	1.60	73,134,862.00 HRK	7.48
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	501,318.00 HRK	25.23	572,024.00 HRK	0.06	465,503.00 HRK	0.05
UKUPNO AKTIVA	931,599,989.00 HRK	100	950,577,451.00 HRK	100.00	978,144,437.00 HRK	100.00

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze.

U tablici 10 obrađena je vertikalna analiza pasive bilance za sve tri godine.

Udio kapitala i rezervi se smanjio za 12.87% te iznosi malo više od 52% ukupne pasive. Preneseni gubitak iz prijašnjih razdoblja je rastao te sada iznosi negativnih 23.06% pasive. Vidimo i da se gubitak poslovne godine najmanje odrazio u 2022. Dugoročne obveze su nastavile rasti te iznose 324 milijuna kuna, odnosno jednu trećinu pasive.

Tablica 10. Vertikalna analiza pasive bilance za 2020., 2021. i 2022. godinu

PASIVA	2020.	UDIO 2020.	2021.	UDIO 2021.	2022.	UDIO 2022.
KAPITAL I REZERVE	608,323,687.00 HRK	65.30	517,032,099.00 HRK	54.39	512,863,095.00 HRK	52.43
TEMELJNI UPISANI KAPITAL	696,074,300.00 HRK	74.72	696,074,300.00 HRK	73.23	696,074,300.00 HRK	71.16
KAPITALNE REZERVE	-	-	-	-	-	-
REZERVE IZ DOBITI	46,530,168.00 HRK	4.99	46,513,848.00 HRK	4.89	46,513,848.00 HRK	4.76
REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-	-	-	-	-

ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	27,105,058.00 HRK	2.91	- 133,862,731.00 HRK	-14.08	- 225,556,049.00 HRK	-23.06
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	- 161,385,839.00 HRK	-17.32	-91,693,318.00 HRK	-9.65	-4,169,004.00 HRK	-0.43
DUGOROČNE OBVEZE	183,974,058.00 HRK	19.75	297,130,786.00 HRK	31.26	324,839,159.00 HRK	33.21
KRATKOROČNE OBVEZE	124,838,089.00 HRK	13.40	112,263,765.00 HRK	11.81	119,470,524.00 HRK	12.21
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	1,987,162.00 HRK	0.21	2,752,844.00 HRK	0.29	6,886,895.00 HRK	0.70
UKUPNO PASIVA	931,599,989.00 HRK	100.00	950,577,451.00 HRK	100.00	978,144,437.00 HRK	100.00

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

4.3. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

U ovom poglavlju analiziran je račun dobiti i gubitka horizontalno i vertikalno. Račun dobiti i gubitka koristi se kako bi se pratili prihodi i rashodi poslovanja, te na kraju i ostvareni poslovni rezultat. Poslovni prihodi u Liburniji d.d. su narasli za čak 243.87% u odnosu na 2020. Godinu, a najviše su porasli financijski prihodi, 1252%, poslovni, što ukupne prihode također diže za 246%. Poslovni rashodi su povećani za 40.34%. Materijalni troškovi su porasli za 161.5% što sugerira na povećane troškove za nabavu opreme, i materijala, roba, namirnica i sirovina. Troškovi osoblja također su doživjeli rast za skoro dvostruko, odnosno 98.93% što ukazuje na povećanu potrebu za radnom snagom poslije 2020. Godine. Ostali poslovni rashodi u rastu su za 24.37% u odnosu na baznu godinu.

Tablica 11. Horizontalna analiza RDG-a kroz trogodišnje razdoblje, 1.dio

POZICIJA	2020	2021	2022	Apsolutna promjena	%
POSLOVNI PRIHODI	110,651,804.00 HRK	248,511,285.00 HRK	380,502,733.00 HRK	269,850,929.00 HRK	243.87%
Prihodi od prodaje	73,148,256.00 HRK	214,986,404.00 HRK	360,775,240.00 HRK	287,626,984.00 HRK	393.21%
Ostali poslovni prihodi	37,503,548.00 HRK	32,461,699.00 HRK	19,091,297.00 HRK	(18,412,251.00) HRK	-49.09%
POSLOVNI RASHODI	274,970,725.00 HRK	329,927,086.00 HRK	385,893,224.00 HRK	110,922,499.00 HRK	40.34%
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-	-	-	-	
Materijalni troškovi	52,790,301.00 HRK	98,521,446.00 HRK	138,042,441.00 HRK	85,252,140.00 HRK	161.49%

Troškovi osoblja	58,126,188.00 HRK	95,758,270.00 HRK	115,630,585.00 HRK	57,504,397.00 HRK	98.93%
Amortizacija	109,751,506.00 HRK	100,430,911.00 HRK	97,548,519.00 HRK	(12,202,987.00) HRK	-11.12%
Ostali troškovi	-	-	-	-	-
Vrijednosno usklađivanje	58,126,188.00 HRK	95,758,270.00 HRK	115,630,585.00 HRK	57,504,397.00 HRK	98.93%
Rezerviranja	8,166,238.00 HRK	11,152,159.00 HRK	1,597,846.00 HRK	(6,568,392.00) HRK	-80.43%
Ostali poslovni rashodi	23,219,913.00 HRK	22,271,092.00 HRK	28,879,726.00 HRK	5,659,813.00 HRK	24.37%

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

Financijski prihodi i rashodi se mogu usporediti u tablici 12. Rashodi su narasli za 61.54% te su uz rast poslovnih rashoda od 40.34% prouzrokovali rast ukupnih rashoda za 40.94%. Gubitak prije oporezivanja se spustio za 91.35% , a gubitak razdoblja se smanjio za 97.42%, sa 161 milijun na samo 4 milijuna.

Tablica 12. Horizontalna analiza RDG-a kroz trogodišnje razdoblje, 2.dio

FINANCIJSKI PRIHODI	262,574.00	834,696.00	3,551,790.00	3,289,216.00	1252.68%
FINANCIJSKI RASHODI	8,078,650.00 HRK	6,723,610.00 HRK	13,050,125.00 HRK	4,971,475.00 HRK	61.54%
UKUPNI PRIHODI	110,914,378.00 HRK	249,345,981.00 HRK	384,054,523.00 HRK	273,140,145.00 HRK	246.26%
UKUPNI RASHODI	283,049,375.00 HRK	336,650,696.00 HRK	398,943,349.00 HRK	115,893,974.00 HRK	40.94%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	172,134,997.00 HRK	87,304,715.00 HRK	14,888,826.00 HRK	157,246,171.00 HRK	-91.35%
POREZ NA DOBIT	10,749,158.00 HRK	4,388,603.00 HRK	10,719,822.00 HRK	29,336.00 HRK	-0.27%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	161,385,839.00 HRK	91,693,318.00 HRK	-4,169,004.00 HRK	157,216,835.00 HRK	-97.42%

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

Prihodi od prodaje su bilježili postupan rast tijekom trogodišnjeg razdoblja, što ukazuje na povećanu prodaju proizvoda ili usluga poduzeća. Financijski rashodi su se povećali tijekom razdoblja, što može ukazivati na veći iznos zaduživanja ili kamatnih stopa, a iznose 3.27% udjela. Dobit prije oporezivanja je bilježila značajan rast tijekom razdoblja, što ukazuje na poboljšanje profitabilnosti poslovanja. Porez na dobit je bio proporcionalan rastu dobiti prije oporezivanja, čime je ostvarena stabilna stopa oporezivanja.

Na temelju navedenih informacija o poduzeću Liburnia Riviera Hoteli d.d., možemo izvesti sljedeće zaključke:

- Rast poslovnih prihoda ukazuje na povećanje prihoda koje poduzeće ostvaruje iz svoje osnovne djelatnosti, u ovom slučaju, iz hotelskog poslovanja. To može biti rezultat povećane prodaje usluga, većeg broja gostiju ili povećanja cijena.
- Rast poslovnih rashoda sugerira povećanje operativnih troškova poduzeća. Ovo može uključivati troškove plaća, energije, održavanja objekata i drugih operativnih izdataka. Važno je analizirati prirodu ovog rasta i osigurati da je u skladu s rastom prihoda i da ne narušava profitabilnost poslovanja.
- Stabilnost financijskih prihoda i rashoda ukazuje na dosljednu performansu u području financija. To može uključivati prihode od kamata, dividendi ili drugih financijskih izvora, kao i pripadajuće rashode kao što su kamate na dug ili troškovi financiranja. Stabilnost ovih brojki može biti rezultat održivih financijskih strategija ili stabilnih ugovornih aranžmana.
- Značajan porast ukupnih prihoda ukazuje na rast ukupnog prihoda poduzeća, što uključuje i poslovne i financijske prihode. Ovo može biti pozitivan znak za financijski rezultat poduzeća.
- Porast ukupnih rashoda zajedno s rastom ukupnih prihoda upućuje na povećanje ukupnih troškova poslovanja. Važno je analizirati razloge ovog rasta i provesti detaljniju analizu rashoda kako bi se osiguralo da su pod kontrolom i da ne narušavaju profitabilnost poduzeća.

U cjelini, podaci sugeriraju da poduzeće Liburnia Riviera Hoteli d.d. bilježi rast u pogledu prihoda, ali istovremeno se suočava s rastom rashoda, što se može vidjeti u tablici 13.

Tablica 13. Vertikalna analiza RDG-a za 2020., 2021. i 2022. godinu

POZICIJA	2020	UDIO 2020.	2021	UDIO 2021.	2022	UDIO 2022.
POSLOVNI PRIHODI	110,651,804.00 HRK	99.76%	248,511,285.00 HRK	99.67%	380,502,733.00 HRK	99.08%
POSLOVNI RASHODI	274,970,725.00 HRK	97.15%	329,927,086.00 HRK	98.00%	385,893,224.00 HRK	96.73%
FINANCIJSKI PRIHODI	262,574.00 HRK	0.24%	834,696.00 HRK	0.33%	3,551,790.00 HRK	0.92%

FINANCIJSKI RASHODI	8,078,650.00 HRK	2.85%	6,723,610.00 HRK	2.00%	13,050,125.00 HRK	3.27%
UKUPNI PRIHODI	110,914,378.00 HRK	100.00%	249,345,981.00 HRK	100.00%	384,054,523.00 HRK	100.00%
UKUPNI RASHODI	283,049,375.00 HRK	255.20%	336,650,696.00 HRK	135.01%	398,943,349.00 HRK	103.88%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-172,134,997.00 HRK	- 155.20%	-87,304,715.00 HRK	-35.01%	-14,888,826.00 HRK	-3.88%
POREZ NA DOBIT	-10,749,158.00 HRK	-9.69%	4,388,603.00 HRK	1.76%	-10,719,822.00 HRK	-2.79%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-161,385,839.00 HRK	- 145.50%	-91,693,318.00 HRK	-36.77%	-4,169,004.00 HRK	-1.09%

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

4.3. Financijski pokazatelji likvidnosti

Likvidnost je mogućnost poduzeća da imovinu ili neke dijelove imovine pretvori u gotovinu koja će biti dostatna za pokrivanje obveza.

Prema podacima iz tablice 14 može se primijetiti da se koeficijent trenutne likvidnosti povećao s 0.1 na 0.25 što znači da se novac u banci i blagajni povećao znatno, odnosno za 61 milijun kuna. Pozitivan koeficijent trenutne likvidnosti je 0.1 što znači da je na kraju 2022. stabilan. Koeficijent ubrzane likvidnosti se povećao na 0.814 te je blizu stabilne zone od 1. Koeficijent tekuće likvidnosti označava kratkotrajnu imovinu kroz kratkoročne obveze te bi trebao iznositi preko 2, a u poduzeću Liburnia na kraju 2022. Godine iznosi 0.858 uz proporcionalan porast tokom promatranog razdoblja. Koeficijent financijske stabilnosti je ostao isti u odnosu na 2020. Te je manji nego krajem 2021. Godine. On se izračunava tako što se dugotrajnu imovinu podijeli sa zbrojem kapitala i dugoročnih obveza, a treba iznositi manje od 1 što je u redu.

Tablica 14. Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti

	2020	2021	2022
Koeficijent trenutne likvidnosti	0.1	0.13	0.25
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0.16	0.35	0.814
Koeficijent tekuće likvidnosti	0.19	0.39	0.86
Koeficijent financijske stabilnosti	0.02	0.023	0.02

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze.

4.5. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti prikazuju strukturu pasive te izvor financiranja imovine. Koeficijent zaduženosti se računa tako da se ukupne obveze podijele sa ukupnom imovinom. Povećao se za oko 16 puta, te iznosi 5.43, a stabilna zona je oko 0.5.

Tablica 15. Pokazatelji zaduženosti

	2020	2021	2022
Koeficijent zaduženosti	0.33	0.43	5.43
Koeficijent vlastitog financiranja	0.65	0.54	0.52
Koeficijent financiranja	0.51	0.80	0.88
Faktor zaduženosti (broj godina)	2.27	3.76	4.11
Stupanj pokrića dugotrajne imovine vlastitim izvorima	67.01	57.05	58.97
Stupanj pokrića dugotrajne imovine dugoročnim izvorima	87.27	89.84	96.32

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

Vlastito financiranje se smanjilo za 20%. Koeficijent financiranja se povećavao te iznosi 0.88, ali u stabilnoj je zoni, manje od 1. Faktor zaduženosti se izračunava da se ukupne obveze podijele sa zbrojem zadržane dobiti amortizacije. Ovaj koeficijent se povećao te iznosi 4.11 godina. Stupanj pokrića dugotrajne imovine vlastitim izvorima se smanjio za 8.04% smanjenjem vlastitog kapitala, a stupanj pokrića dugotrajne imovine dugoročnim izvorima se povećao na 96.32% na što je utjecalo povećanje dugoročnih obveza.

4.6. Pokazatelji obrtaja i dana naplate

Pokazatelji obrtaja i dana naplate upućuju na brzinu protoka imovine u poslovanju poduzeća.

Tablica 16. Pokazatelji obrtaja i dana naplate

naplate kratkotrajnih potraživanja	2020	2021	2022
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0.12	0.26	0.39
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	4.77	5.70	3.56
Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja	26.15	35.76	27.81
Vrijeme naplate potraživanja od kupaca, u danima	0.40	0.81	1.04

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

Koeficijent obrtaja ukupne imovine se povećao te iznosi 0.39, kratkotrajne 3.56 te je manji od istog razdoblja 2020. Godine. Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja se povećalo u odnosu na 2020. Godinu.

Vrijeme naplate potraživanja od kupaca se povećalo te iznosi 1.04 dan.

4.7. Pokazatelji uspješnosti

Budući da rezultati ekonomičnosti i profitabilnosti rada mogu biti vrlo različiti, valja ih promatrati komparativno. Profitabilnost kao dio analize pomoću relativnih pokazatelja uspješnosti moguće je promatrati kao načelo ili kao pokazatelj uspješnosti. Kao načelo pokazuje racionalnost poslovnog procesa nastojanjem da se uloženom imovinom postigne maksimalna dobit poslovanja, tj., da se planirana ili ostvarena dobit postignu uz minimalni ulog ili imovine, vlastitog kapitala. (Dvorski, 2018.;193)

Tablica 17. Pokazatelji uspješnosti

	2020	2021	2022
Ekonomičnost ukupnog poslovanja, u %	39.19%	74.07%	96.27%
Ekonomičnost redovnog poslovanja, u %	100.24%	100.34%	100.93%
Profitabilnost prometa neto, u %	-155.20%	-35.01%	-3.88%
Profitabilnost ukupne imovine neto, u %	-18.48%	-9.18%	-1.52%
Profitabilnost vlastitog kapitala u %	-28.30%	-16.89%	-2.90%

Izvor: izrada autora prema izvještajima sa Zagrebačke burze

Ekonomičnost ukupnog poslovanja značajno povećala, no trebala bi iznositi iznad 1, odnosno 100%. Profitabilnost neto prometa se smanjila za 151% te je blizu 0, no i dalje negativnih 3.88%.

Profitabilnost vlastitog kapitala se poboljšala u odnosu na razdoblje iz 2020., i dalje je negativna te sada iznosi -2.90%.

ZAKLJUČAK

Poduzeće Liburnia Riviera Hoteli d.d. ostvaruje pozitivan trend u pogledu rasta poslovnih prihoda tijekom razdoblja analize. Taj rast ukazuje na uspješnu prodaju hotelskih usluga, povećanu posjećenost ili povećanje cijena. Međutim, istovremeno se bilježi i rast poslovnih rashoda, što može uključivati operativne troškove vezane uz plaće, energiju, održavanje objekata i druge operativne izdatke. Stabilnost financijskih prihoda i rashoda može biti pozitivan znak jer ukazuje na dosljednu financijsku izvedbu poduzeća. To može biti rezultat održivih financijskih strategija ili stabilnih ugovornih aranžmana. Važno je pratiti trendove financijskih prihoda i rashoda kako bi se osiguralo da su održivi i da podržavaju ukupni financijski rezultat poduzeća. Ukupni prihodi poduzeća su značajno porasli, što je pozitivan pokazatelj, no poduzeće i dalje posluje sa gubitkom.

Međutim, istovremeno je zabilježen i porast ukupnih rashoda. Potrebno je pažljivo analizirati razloge tog rasta i osigurati da su rashodi pod kontrolom i da ne ugrožavaju profitabilnost poduzeća. Iako su zadržana dobit i kapital poduzeća bilježili rast tijekom većeg dijela analiziranog razdoblja, u prošloj godini su zabilježili pad. Na taj pad utjecala je pandemija koronavirusa te nemogućnost odvijanja turizma. Također, dugoročne obveze poduzeća bilježe rast tijekom analiziranog razdoblja. Rast dugoročnih obveza može biti rezultat potrebe za financiranjem investicija ili širenja poslovanja. Poduzeće Liburnia Riviera Hoteli d.d. prolazi kroz razdoblje rasta poslovnih prihoda, ali i rasta rashoda.

Koeficijenti ubrzane, trenutne i tekuće likvidnosti poduzeća se kontinuirano povećavaju, a financijska stabilnost je jednaka kao i 2020. godine. Povećane obveze su utjecale na rast koeficijenta zaduženosti. Vlastito financiranje je u kontinuirano u padu, a stupanj pokrića dugotrajne imovine vlastitim izvorima je u 2022. veći od 2021., ali značajno niži od 2020. godine. Profitabilnost poduzeća je i dalje negativna iako je bolja u odnosu na 2021. i 2020. godinu. Ekonomičnost ukupnog te redovnog poslovanja je veća.

Poduzeće Liburnia Riviera Hoteli d.d. suočava se s izazovima i prilikama na svojem financijskom putovanju. Uz pravilno upravljanje financijama, operativnom učinkovitošću i stratejskim odlukama, poduzeće može ostvariti stabilan rast, profitabilnost i održivost u konkurenciji hotelske industrije.

BIBLIOGRAFIJA

Abramović, K., M., Žager, K., Žager, L., i ostali (2008). Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja s poreznim propisima: Zagreb.

Baica, N. (2017). Računovodstvo proizvodnje. Računovodstvo i porezi u praksi, 9, 17.

Barbieri, A., (1997). Računovodstvena analiza financijske sposobnosti poduzeća, Slobodno poduzetništvo, br.8/97, Zagreb: TEB

Budimir, V. (2017). Proračunsko računovodstvo. Veleučilište u Požegi: Požega.

Dražić-Lutitsky, I., Fraster, L., Arapović, J., Bikić, L. (2010). Računovodstvo, III. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika: Zagreb.

Dvorski S., Kovšca V., Vincek L. Z., (2018.): Ekonomija za poduzetnike, uvod u poslovnu ekonomiju; Fakultet organizacije i informatike Varaždin, TIVA Tiskara

Financijska agencija – FINA. (2023). Javna objava godišnjih izvješća (online). Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>. Datum pristupa: 12. 5. 2023.

Gulin, D., Aras, L., Uruk, F., Perest, F. (2006) Računovodstvo trgovačkih društava, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika: Zagreb.

Gulin, D., Idžojić, I., Sirovica, K., Spajić, F., Vašiček, V., Žager, L. (2001). Računovodstvo trgovačkih društava uz primjeru Međunarodnih računovodstvenih standarda i poreznih propisa: Zagreb.

Liburnia. (2023). O nama (online). Dostupno na: <https://www.liburnia.hr/hr/>. Datum pristupa: 20. 5. 2023.

Peršić, M., Janković, S. (2006). Menadžersko računovodstvo hotela. Školska knjiga: Zagreb.

Vašiček, D. (2009). Računovodstvo i financijsko izvještavanje u funkciji upravljanja u javnom sektoru. Hrvatska i komparativna javna uprava: časopis za teoriju i praksu javne uprave, 9(2.), 393-420.

Žager, K., Mamić-Sačer, I., Sever, S., Žager, L., (2008). Analiza financijskih izvještaja: Zagreb.